

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 518

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 25 iunie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	2–6
★	
Opinie separată	6–7
★	
Opinie separată	7–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
758/966. — Ordin al ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind modificarea și completarea anexelor nr. 2 și 4 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea modului de calcul, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora	14–24
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 6 din 26 aprilie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	25–32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 297

din 26 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Coriolan Secară și Nela Mirela Secară în Dosarul nr. 2.635/111/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.162D/2017.

2. Dezbaterile inițiale au avut loc în ședința publică din 20 martie 2018, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 19 aprilie 2018, dată la care, în baza aceluiași temei legal, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 26 aprilie 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 16 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.635/111/2014, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 155 alin. (1) din Codul penal**, excepție invocată de Coriolan Secară și Nela Mirela Secară într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorilor excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de tâlhărie calificată, lipsire de libertate în mod ilegal, înșelăciune și, respectiv, complicitate la tâlhărie calificată, cauză în care a fost invocată excepția prescrierii răspunderii penale.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că sintagma „*orice act de procedură*” este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, motiv pentru care aceasta încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. Se arată că, potrivit doctrinei, actele de procedură sunt împărțite în acte procedurale și acte procesuale, distincție ce presupune un regim juridic diferit al acestor acte și consecințe juridice diferite. Se susține că actele procedurale sunt efectuate pe baza unor acte procesuale, anterioare celor dintâi, actul procedural fiind un mijloc prin care este adus la îndeplinire actul procesual; or, legiuitorul nu putea să confere valoare juridică actelor procedurale, în detrimentul celor procesuale. Se susține, de asemenea, că sintagma criticată oferă organelor judiciare numeroase pârghii, unele lipsite de substanță juridică, pentru a proceda la întreruperea cursului prescripției răspunderii penale. Este dată ca exemplu emiterea unei ordonanțe de declinare a

competenței unui organ de urmărire penală în favoarea unui alt organ de urmărire penală, considerată, în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, act de procedură întreruptiv al prescripției răspunderii penale, cu toate că nu dă o reală eficiență principiului aflării adevărului. Se susține că astfel de acte de procedură, care au un caracter pur tehnic și care nu influențează calitatea făptuitorului și fundamentul acuzației, nu trebuie incluse în categoria actelor care întrerup cursul prescripției răspunderii penale. Se arată că sintagma „*orice act de procedură*” nu trebuie să creeze posibilitatea unei conduite abuzive a organelor de urmărire penală, contrară principiului aflării adevărului. Totodată, se susține că în măsura în care instituția prescripției răspunderii penale este privită ca o formă de sancționare a pasivității organelor statului, acestea sunt interesate să emită acte de procedură care nu au o justificare concretă și care sunt dispensabile și inoportune, într-o manieră abuzivă și superficială, aspect ce este în total dezacord cu rațiunea existenței instituției prescripției răspunderii penale și cu principiul egalității armelor, ca standard al dreptului la un proces echitabil, dar și cu nevoia exercitării urmăririi penale cu profesionalism. Pentru aceste motive, se susține încălcarea, prin textul criticat, a prevederilor art. 6 din Convenție. Se arată, totodată, că vechea reglementare a instituției prescripției răspunderii penale, care prevedea comunicarea actelor de procedură întreruptive învinuitului sau inculpatului, era de natură a respecta drepturile fundamentale invocate în prezenta cauză. Se face trimitere la doctrina de drept penal care apreciază că, deși legea nu prevede *expressis verbis*, actele de procedură care au ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale trebuie comunicate suspectului sau inculpatului.

5. **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că, într-adevăr, Codul penal în vigoare, spre deosebire de Codul penal din 1969, nu mai prevede că actul de procedură efectuat trebuie să fie comunicat învinuitului sau inculpatului, pentru a produce efectul de întrerupere a prescripției răspunderii penale, potrivit art. 155 alin. (1) din Codul penal, și că, în toate dosarele instrumentate ajunse aproape de data împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, ar putea fi efectuate, formal, acte de procedură, în scopul împiedicării producerii efectului reglementat prin textul criticat, însă această manieră de reglementare are la bază nevoia de identificare și tragere la răspundere penală a celor vinovați de săvârșirea unor fapte de natură penală, care se sustrag, pentru perioade lungi de timp, de la urmărirea penală. Se susține că legiuitorul are competența ca, în timp, să își modifice modalitatea de interpretare și aplicare a anumitor instituții, fără ca, prin aceasta, să creeze discriminare între persoanele urmărite penal și judecate, potrivit unor reglementări penale diferite.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal îndeplinesc cerințele de claritate, precizie și previzibilitate a legii și că acestea nu contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate în prezenta cauză. Se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la standardele de calitate a legii. Sunt invocate, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011, nr. 1 din 11 ianuarie 2012, nr. 92 din 3 martie 2015 și nr. 146 din 12 martie 2015, precum și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 15 noiembrie 1996, 25 noiembrie 1996, 4 mai 2000 și 9 noiembrie 2006, pronunțate în cauzele *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, *Rotaru împotriva României*, paragraful 55 și *Leempoel & S.A. Ed. CineRevue împotriva Belgiei*, paragraful 59.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale. Se susține că textul criticat se aplică, în mod egal, tuturor persoanelor aflate în situația prevăzută prin ipoteza normei juridice criticate și că faptul întreruperii cursului răspunderii penale prin orice act de procedură efectuat în cauză nu încalcă dreptul la apărare al persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală. Cu privire la sintagma „*acte de procedură*”, se apreciază că aceasta este clară, precisă și previzibilă, respectând exigențele impuse prin dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosarul cauzei, concluziile reprezentantului autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, care au următorul cuprins: „*Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.*”

12. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la calitatea legii, art. 11 alin. (1) referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 cu privire la principiul egalității, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin **Decizia nr. 443 din 22 iunie 2017**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 24 octombrie 2017, a constatat că răspunderea penală este o formă a răspunderii juridice angajată ca urmare a încălcării unei dispoziții de drept penal, fapt ce dă naștere unui raport juridic de constrângere, născut ca efect al săvârșirii infracțiunii, raport ce are ca părți statul, pe de o parte, și persoana care săvârșește infracțiunea, pe de altă parte. Conținutul raportului juridic penal

de constrângere este format din dreptul statului de a trage la răspundere persoana care a săvârșit infracțiunea, prin aplicarea sancțiunii corespunzătoare, prevăzute de legea penală, și din obligația persoanei în cauză de a executa sancțiunea aplicată.

14. Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că dintre principiile care guvernează răspunderea penală prezintă relevanță din perspectiva prezentei analize principiul legalității incriminării și a pedepsei, prevăzut la art. 23 alin. (12) din Constituție și art. 1 din Codul penal, potrivit căruia faptele care constituie infracțiuni și pedepsele aplicabile în cazul săvârșirii lor sunt prevăzute prin legea penală. Același principiu se regăsește, indirect, și la art. 15 alin. (2) din Codul penal, conform căruia infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale. Principiul legalității răspunderii penale este completat cu principiul caracterului personal al acesteia, conform căruia răspunderea penală poate fi angajată numai cu privire la persoana care a săvârșit o infracțiune și la participanții la comiterea acesteia. În fine, un alt principiu aplicabil răspunderii penale este cel al prescriptibilității răspunderii penale. Potrivit acestuia din urmă, dreptul statului de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni se stinge, dacă acesta nu este exercitat într-un anumit interval de timp. *Prescripția răspunderii penale are la bază ideea că, pentru a-și atinge scopul, acela al realizării ordinii de drept, răspunderea penală trebuie să intervină prompt, cât mai aproape de momentul săvârșirii infracțiunii*, întrucât doar în acest fel poate fi realizată prevenția generală și cea specială și poate fi creat, pe de o parte, sentimentul de securitate a valorilor sociale ocrotite, iar, pe de altă parte, încrederea în autoritatea legii. *Cu cât răspunderea penală este angajată mai târziu față de data săvârșirii infracțiunii, cu atât eficiența ei scade, rezonanța socială a săvârșirii infracțiunii se diminuează*, iar stabilirea răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii nu mai apare ca necesară, deoarece urmările acesteia ar fi putut fi înlăturate sau șterse. Totodată, în intervalul de timp scurs de la săvârșirea infracțiunii, autorul acesteia, sub presiunea amenințării răspunderii penale, se poate îndrepta, fără a mai fi necesară aplicarea unei pedepse.

15. Prin urmare, Curtea a constatat că, pentru a nu lăsa nesoluționate *sine die* raporturi juridice de conflict, legiuitorul a reglementat prescripția răspunderii penale drept cauză de înlăturare a răspunderii penale. Prescripția răspunderii penale este reglementată la art. 153—156 din Codul penal. Așa fiind, prescripția răspunderii penale constă în stingerea raportului juridic penal de conflict și, prin aceasta, în stingerea dreptului statului de a trage la răspundere penală persoana care săvârșește o infracțiune, după trecerea unui anumit interval de timp de la data comiterii acesteia, respectiv după scurgerea termenului de prescripție. În acest sens, termenele de prescripție sunt reglementate la art. 154 din Codul penal, în funcție de natura și gravitatea pedepselor prevăzute de lege pentru infracțiunile în cazul cărora se aplică.

16. De asemenea, **Curtea a reținut că, pentru a avea ca efect înlăturarea răspunderii penale, termenul de prescripție trebuie să curgă fără intervenția vreunui act de natură a readuce în conștiința publică fapta comisă**. Altfel spus, **orice activitate ce are ca efect readucerea în atenția societății a faptului săvârșirii infracțiunii întrerupe cursul prescripției și amână producerea efectelor sale**. În acest sens, art. 155 alin. (1) din Codul penal prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, iar, conform dispozițiilor alin. (2) al aceluiași art. 155, după fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

17. Tot prin Decizia nr. 443 din 22 iunie 2017, Curtea a mai reținut că termenul de prescripție reprezintă intervalul de timp în care organele judiciare își pot exercita dreptul de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni și de a aplica pedepse pentru faptele comise. Prin urmare, împlinirea acestui termen are ca efect decăderea organelor judiciare din dreptul anterior menționat.

18. În acest context, **autorii prezentei excepții** de neconstituționalitate ridică problema actelor prin care poate fi întrerupt cursul prescripției răspunderii penale, **susținând că nu orice act de procedură ar trebui să aibă efectul anterior menționat**. În acest sens, se face trimitere la **soluția legislativă reglementată la art. 123 din Codul penal din 1969, conform căreia cursul termenului prescripției era întrerupt prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuia comunicat învinuitului sau inculpatului** în desfășurarea procesului penal.

19. Într-adevăr, spre deosebire de reglementarea anterioară, care prevedea întreruperea cursului termenului de prescripție doar ca efect al realizării unor acte procedurale ce se comunicau, potrivit legii, învinuitului sau inculpatului, **dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal în vigoare prevăd întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale cu ocazia realizării oricărui act de procedură, indiferent de natura acestuia**.

20. Curtea acceptă că actele efectuate pe parcursul procesului penal de către organele judiciare pot fi clasificate în acte procesuale și acte procedurale. Conform acestei clasificări, actele procesuale sunt instrumentele juridice prin care subiecții procesuali își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile prevăzute de lege, iar actele procedurale sunt activitățile prin care sunt aduse la îndeplinire actele procesuale, ori prin care se constată efectuarea și se consemnează conținutul unui act sau al unei măsuri procesuale ori al unui alt act procedural. Prin urmare, actele procedurale presupun pre existența actelor procesuale corespunzătoare. Cu titlu exemplificativ, procesul-verbal de percheziție este întocmit în urma efectuării percheziției, consemnarea declarațiilor unui martor presupune audierea prealabilă a acestuia, iar întocmirea unei minute are loc în urma desfășurării ședinței de judecată. Astfel, procesul penal presupune o succesiune de activități, desfășurate de participanții la acesta, prin care acești participanți își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile, prevăzute în Codul de procedură penală, toate actele procesuale și procedurale emise de acestea concurând la soluționarea cauzelor penale. Dintre acestea, legea prevede comunicarea acelor acte de procedură care vizează, în mod direct, drepturile și interesele procesuale ale participanților la procesul penal.

21. Astfel, legiuitorul a extins sfera cauzelor de întrerupere a termenului prescripției, cu consecința restrângerii incidenței acestei instituții. Așa fiind, emiterea unor acte de procedură, precum citațiile adresate unor participanți la procesul penal, diferitele procese-verbale încheiate de organele de urmărire penală sau ordonanțele de declinare a competenței organului de urmărire penală (ca în prezenta cauză), acte care nu trebuie comunicate suspectului/inculpatului, produce efectul prevăzut la art. 155 din Codul penal.

22. Distinct de cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 443 din 22 iunie 2017, mai sus invocată, **instituția prescripției răspunderii penale se impune a fi analizată dintr-o dublă perspectivă**, întrucât aceasta instituie, pe de o parte, **un termen de decădere a organelor judiciare din dreptul de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni**, iar, pe de altă parte, **un termen, apreciat de legiuitor**

ca fiind suficient de mare, pentru ca societatea să uite faptele de natură penală săvârșite și efectele acestora, ca urmare a diminuării treptate a impactului lor asupra relațiilor sociale. Astfel, prescripția răspunderii penale este, din punctul de vedere al naturii sale juridice, o cauză de stingere a răspunderii penale și, prin urmare, a acțiunii de tragere la răspundere penală, cauză determinată și justificată de efectele trecerii timpului asupra nevoii societății de tragere la răspundere penală. Aceasta, întrucât, după trecerea unui anumit interval de timp, de la momentul săvârșirii infracțiunii, aplicarea unei pedepse penale nu mai contribuie la realizarea scopului legii penale, nemaexistând necesitatea social-politică ce determină mecanismul juridic al angajării răspunderii penale.

23. Așa fiind, analiza dispozițiilor legale ce reglementează **întreruperea cursului termenului de prescripție** a răspunderii penale trebuie făcută din aceeași dublă perspectivă, ea **reprezentând**, pe de o parte, o soluție juridică de repunere a organelor judiciare într-un nou termen, integral, de prescripție, în care își poate exercita rolul activ, conferit de dispozițiile art. 5 din Codul de procedură penală, de stabilire a adevărului, în cauzele penale, pe baza probelor administrate, iar, pe de altă parte, **o manieră prin care societatea, prin intermediul organelor statului, aduce la cunoștința suspectului sau a inculpatului că fapta de natură penală pe care a săvârșit-o nu și-a pierdut rezonanța socială avută în momentul comiterii sale**.

24. Prin prisma acestui ultim aspect, întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale **devine eficientă**, producându-și efectele, într-o manieră completă, **doar în condițiile existenței unor pârghii legale de încunoștințare a persoanei în cauză cu privire la începerea unui nou termen de prescripție**. Or o astfel de procedură de aducere la cunoștință poate consta tocmai în comunicarea acelor acte efectuate în cauză, ce au ca efect curgerea unui nou termen de prescripție a răspunderii penale.

25. Mai mult, prin Decizia nr. 1.092 din 18 decembrie 2012, Curtea a statuat că prescripția aparține dreptului penal material, și nu dreptului procesual penal și că, așa fiind, prescripția este o cauză de înlăturare a răspunderii penale. Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că, înlăturându-se răspunderea penală, se înlătură și acțiunea penală, dar acesta este un efect derivat, de ordin procesual, ce decurge din primul efect, din înlăturarea răspunderii penale, efect de ordin material. Prin urmare, Curtea a conchis că prescripția răspunderii penale apare ca o cauză de înlăturare a răspunderii penale și, pe cale de consecință, ca o cauză de înlăturare sau de neaplicare a pedepsei, cauză care face să înceteze dreptul de a trage la răspundere penală și obligația corespunzătoare.

26. Având în vedere jurisprudența mai sus invocată, Curtea constată că legea penală, în ansamblul ei, este supusă atât exigențelor calității legii, impuse prin dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), cât și celor ale principiului legalității incriminării și a pedepsei, astfel cum acesta este reglementat la art. 23 alin. (12) din Constituție. Dispozițiile constituționale anterior menționate impun nu doar reglementarea clară, precisă și previzibilă a faptelor care constituie infracțiuni, ci și a condițiilor în care o persoană poate fi trasă la răspundere penală pentru săvârșirea acestora. Or din ansamblul reglementărilor ce au ca scop angajarea răspunderii penale face parte și instituția prescripției răspunderii penale al cărei mecanism juridic este suspus aceluiași cerințe ale principiului legalității și ale standardelor de calitate a legii, inclusiv sub aspectul, mai sus analizat, al mecanismelor juridice prin care suspectul sau inculpatul este informat cu privire la persistența în timp a

efectelor sociale ale faptelor de natură penală pe care le-a săvârșit.

27. Pentru acest motiv, termenele de prescripție sunt prevăzute în cuprinsul părții generale a Codului penal. În acest sens, dispozițiile art. 154 din Codul penal în vigoare prevăd termene de prescripție a răspunderii penale, stabilite de legiuitor prin raportare la gravitatea faptelor incriminate, și, în consecință, la limitele speciale ale pedepselor penale prevăzute pentru infracțiunile reglementate. Cum prescripția răspunderii penale este o instituție de drept penal substanțial care are la bază trecerea timpului, dispozițiile legale ce reglementează termenele de prescripție a răspunderii penale și modalitatea de aplicare a acestora au o importanță considerabilă, atât pentru activitatea organelor judiciare ale statului, cât și pentru persoanele care săvârșesc infracțiuni.

28. Având în vedere aceste considerente, *se impune a fi garantat caracterul previzibil al efectelor dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal asupra persoanei care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, inclusiv prin asigurarea posibilității acesteia de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție.* De altfel, data efectuării unui act de procedură ce produce efectul anterior menționat este și data de la care începe să curgă și poate fi calculat noul termen de prescripție. **A accepta soluția contrară înseamnă a crea, cu ocazia efectuării unor acte procedurale care nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului și care au ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, pentru persoana în cauză o stare de incertitudine perpetuă,** dată de imposibilitatea unei aprecieri rezonabile a intervalului de timp în care poate fi trasă la răspundere penală pentru faptele comise, incertitudine ce poate dura până la împlinirea termenului prescripției speciale, prevăzut la art. 155 alin. (4) din Codul penal.

29. Or, conform jurisprudenței Curții Constituționale, o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă și să instituie norme clare, previzibile și accesibile a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul, iar norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar și uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, paragraful 34).

30. Prin raportare la jurisprudența mai sus analizată, Curtea constată că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal instituie o soluție legislativă de natură a crea persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite.

31. Pentru aceste motive, Curtea reține că prevederile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt lipsite de previzibilitate și, totodată, contrare principiului legalității incriminării, întrucât sintagma „oricărui act de procedură” din cuprinsul acestora are în vedere și acte ce nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului, nepermițându-i acestuia să cunoască aspectul întreruperii cursului prescripției și al începerii unui nou termen de prescripție a răspunderii sale penale.

32. Mai mult, Codul penal în vigoare modifică sfera de aplicare a instituției răspunderii penale, în favoarea unui regim juridic mult mai permisiv al organelor judiciare, nu doar prin reglementarea regulii conform căreia orice act de procedură îndeplinit în cauză are ca efect întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale, ci și prin **majorarea termenului prescripției speciale**, conform art. 155 alin. (4) din

Codul penal, la **dublul termenului de prescripție prevăzut pentru fiecare categorie de infracțiuni**, comparativ cu dispozițiile art. 124 din Codul penal din 1969, care prevedeau împlinirea termenului prescripției speciale dacă termenul de prescripție era depășit cu încă jumătate.

33. Problema juridică invocată de autorii excepției de neconstituționalitate a făcut obiectul activității de legiferare și al controlului de constituționalitate și de legalitate și în alte state europene. Astfel, în țări precum **Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Malta, Olanda, Portugalia, Slovacia și Spania**, întreruperea cursului prescripției răspunderii penale se realizează prin acte procesuale care sunt comunicate suspectului sau inculpatului ori care presupun prezența acestuia în fața organelor judiciare sau prin acte care vizează, în mod direct, soluționarea raportului juridic penal de conflict. Totodată, potrivit **jurisprudenței Curții Constituționale Federale a Germaniei**, garanțiile constituționale generale rămân totuși aplicabile și trebuie respectate în ceea ce privește termenele de prescripție privind răspunderea penală. Aceasta include, în special, principiul protecției încrederii legitime și cerința generală de claritate juridică și specificitatea care derivă din principiul statului de drept (BVerfGE 50, 42 <47>; BVerfG, Ordonanța celei de a treia Camere a celui de al doilea Senat din 26.11.2003 — 2 BvR 1247/01, 2 BvR 1248/01 —), precum și principiul proporționalității (BVerfG, Ordonanța celei de a treia Camere a celui de al doilea Senat din 26.11.2003 — 2, BvR 1247, 1248/01 —). În ceea ce privește jurisprudența instanțelor obișnuite, Curtea Federală de Justiție (Bundesgerichtshof — BGH) a afirmat în jurisprudența sa că dispozițiile de drept penal care reglementează întreruperea termenului de prescripție se interpretează ca excepții atent definite și, prin urmare, nu se pretează la interpretări extinse; așadar, instanțele obișnuite nu pot, pe proprie răspundere, să dezvolte legea prin analogie (cf. Deciziilor Curții Federale de Justiție în materie penală, Entscheidungen des Bundesgerichtshofs in Strafsachen — BGHSt 28, 381 <382>; BGH, Ordonanța din 29.09.2004 — 1 StR 565/03 —; Ordonanța din 16.06.2008 — 3 StR 545/07 —; Ordonanța din 10.08.2017 — 2 StR 227/17 —). În această ordine de idei, Curtea Federală de Justiție a statuat că, în sensul § 78c.1 nr. 4 din Codul penal, o ordonanță judecătorească de autorizare a supravegherii telecomunicațiilor nu poate fi asimilată unui mandat de percheziție sau sechestru; având în vedere modul clar de redactare a § 78c din Codul penal, s-a statuat astfel că numai acesta din urmă are ca efect întreruperea termenului de prescripție (BGH, Ordonanța din 29.09.2004 — 1 StR 565/03 —). În mod similar, Curtea Federală de Justiție a clarificat de curând că „numirea unui expert de către judecător sau procuror” la punctul 78c.1 nr. 3 din Codul penal se referea numai la actul inițial de numire a expertului relevant și că domeniul de aplicare nu putea fi extins la orice interacțiune dintre autorități și expert în timpul procedurilor pertinente; prin urmare, s-a concluzionat că o nouă întrerupere a termenului de prescripție ar fi posibilă doar dacă același expert a fost numit să depună mărturie cu privire la o chestiune complet diferită sau dacă un alt expert a fost numit să depună mărturie (BGH, Ordonanța din 10.08.2017 — 2 StR 227/17 —).

34. Având în vedere considerentele mai sus arătate, Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat.

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Coriolan Secară și Nela Mirela Secară în Dosarul nr. 2.635/111/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția adoptată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018, cu majoritate de voturi, considerăm că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal trebuia să fie respinsă ca neîntemeiată, pentru următoarele considerente:

În jurisprudența sa, plecând de la premisa că Parlamentul este liber să decidă cu privire la politica penală a statului, în virtutea prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării, Curtea Constituțională a reținut că nu are competența de a se implica în domeniul legiferării și al politicii penale a statului, orice atitudine contrară constituind o imixtiune în competența acestei autorități constituționale (a se vedea Decizia nr. 629 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 932 din 21 decembrie 2014). Astfel, Curtea a recunoscut că, în acest domeniu, legiuitorul se bucură de o marjă de apreciere destul de întinsă, având în vedere că acesta se află într-o poziție care îi permite să aprecieze, în funcție de o serie de criterii, necesitatea unei anumite politici penale, iar Curtea o poate cenzura numai dacă aceasta contravine principiilor și exigențelor constituționale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 824 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 17 februarie 2016).

Lipsa de accesibilitate și previzibilitate a dispozițiilor legale este din ce în ce mai des invocată în fața Curții Constituționale, care s-a pronunțat, în numeroase cauze, asupra încălcării acestor exigențe, prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întrucât existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, având în vedere faptul că, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate.

Este adevărat că art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), impune definirea, în mod clar, prin lege, a infracțiunilor și pedepselor aplicabile, însă, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde, într-o mare măsură, de conținutul textului despre care este vorba și

de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este, în special, cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei*, paragraful 109).

Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de la Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, **a căror interpretare și aplicare depind de practică**. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea angrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. **Rolul decizional conferit instanțelor** urmărește tocmai înlăturarea dubiilor care persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând **clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul**, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din

22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

În consecință, se poate aprecia că politica penală a statului a avut în vedere faptul că instituția prescripției răspunderii penale vizează infracțiunea în materialitatea sa, producând efecte *in rem*, având ca finalitate stingerea unui raport juridic penal de conflict, născut în urma săvârșirii unei infracțiuni, ca urmare a nerealizării tragerii la răspundere penală a persoanelor vinovate într-un termen prevăzut de lege, astfel încât scopul legii

Judecător,
prof. univ. dr. **Valer Dorneanu**

penale să fie realizat cât mai eficient, cât mai aproape de momentul săvârșirii infracțiunii.

Ca atare, este dreptul exclusiv al legiuitorului, în cadrul politicii penale a statului, de a stabili că *îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză întrerupe cursul termenului prescripției răspunderii penale*, cu alte cuvinte de a lărgi sfera actelor de procedură care pot avea un asemenea efect. În temeiul art. 126 din Constituția României revine instanțelor de judecată rolul de a interpreta și aplica aceste prevederi de la caz la caz, în funcție de condițiile concrete ale speței deduse judecătii.

Pentru aceste motive, fără a nega pertinenta și valoarea analizei și argumentelor ce fundamentează soluția pronunțată cu votul majoritar al judecătorilor Curții Constituționale, credem, totuși, că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal trebuia să fie respinsă ca neîntemeiată.

Judecător,
conf. univ. dr. **Simona-Maya Teodoroiu**

★

OPINIE SEPARATĂ

În **dezacord** cu soluția pronunțată cu majoritate de voturi de Curtea Constituțională, **formulăm prezenta opinie separată**, considerând că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal **se impunea a fi respinsă ca neîntemeiată**, pentru următoarele argumente:

1. Prin încheierea din 16 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.635/111/2014, Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională **cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal**, excepție ridicată de Coriolan Secară și Nela Mirela Secară într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorilor excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de tâlhărie calificată, lipsire de libertate în mod ilegal, înșelăciune și, respectiv, complicitate la tâlhărie calificată, cauză în care a fost invocată excepția prescripției răspunderii penale.

2. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal care au următorul cuprins:

„Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.”

3. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii au susținut că textul criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la calitatea legii, art. 11 alin. (1) referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 cu privire la principiul egalității, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Se susține ca sintagma **„orice act de procedură”** este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, motiv pentru care aceasta încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. Se arată că, potrivit doctrinei, actele de procedură sunt împărțite în acte procedurale și acte procesuale, distincte, ce presupun un regim juridic diferit al acestor acte și consecințe juridice diferite. Se susține că actele procedurale sunt efectuate pe baza unor

acte procesuale, anterioare celor dintâi, actul procedural fiind un mijloc prin care este adus la îndeplinire actul procesual; or, legiuitorul nu putea să confere valoare juridică actelor procedurale, în detrimentul celor procesuale. Se susține, de asemenea, că sintagma criticată oferă organelor judiciare numeroase pârghii, unele lipsite de substanță juridică, pentru a proceda la întreruperea cursului prescripției răspunderii penale. Este dată ca exemplu emiterea unei ordonanțe de declinare a competenței unui organ de urmărire penală în favoarea unui alt organ de urmărire penală, considerat, în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, act de procedură întreruptiv al prescripției răspunderii penale, cu toate că nu dă o reală eficiență principiului aflării adevărului. Se susține că astfel de acte de procedură, care au un caracter pur tehnic și care nu influențează calitatea faptuitorului și fundamental acuzației, nu trebuie incluse în categoria actelor care întrerup cursul prescripției răspunderii penale. Se arată că sintagma **„orice act de procedură”** nu trebuie să creeze posibilitatea unei conduite abuzive a organelor de urmărire penală, contrară principiului aflării adevărului. Totodată, se susține că, în măsura în care instituția prescripției răspunderii penale este privită ca o formă de sancționare a pasivității organelor statului, acestea sunt interesate să emită acte de procedură, care nu au o justificare concretă și care sunt dispensabile și inoportune, într-o manieră abuzivă și superficială, aspect ce este în total dezacord cu rațiunea existenței instituției prescripției răspunderii penale și cu principiul egalității armelor, ca standard al dreptului la un proces echitabil, dar și cu nevoia exercitării urmăririi penale cu profesionalism.

Pentru aceste motive se susține încălcarea, prin textul criticat, a prevederilor art. 6 din Convenție. Se arată, totodată, că vechea reglementare a instituției prescripției răspunderii penale, care prevedea comunicarea actelor de procedură întreruptive învinuitului sau inculpatului, era de natură a respecta drepturile fundamentale invocate în prezenta cauză. Se face trimitere la doctrina de drept penal, care apreciază că, deși legea nu prevede **expressis verbis** actele de procedură care au ca efect

întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, acestea trebuie comunicate suspectului sau inculpatului.

4. Considerăm că **excepția de neconstituționalitate s-ar fi impus a fi respinsă ca neîntemeiată**, pentru următoarele considerente:

4.1. **Răspunderea penală** este o formă a răspunderii juridice angajată ca urmare a încălcării unei dispoziții de drept penal, fapt ce dă naștere unui raport juridic de constrângere, născut ca efect al săvârșirii infracțiunii, raport ce are ca părți statul, pe de o parte, și persoana care săvârșește infracțiunea, pe de altă parte. Conținutul raportului juridic penal de constrângere este format din dreptul statului de a trage la răspundere persoana care a săvârșit infracțiunea, prin aplicarea sancțiunii corespunzătoare, prevăzută de legea penală, și din obligația persoanei în cauză de a executa sancțiunea aplicată.

Dreptul statului de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni se stinge, dacă acesta nu este exercitat într-un anumit interval de timp.

4.2. **Prescripția răspunderii penale** are la bază ideea că, pentru a-și atinge scopul, acela al realizării ordinii de drept, răspunderea penală trebuie să intervină prompt, cât mai aproape de momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât doar în acest fel poate fi realizată prevenția generală și cea specială și poate fi creat, pe de o parte, sentimentul de securitate a valorilor sociale ocrotite, iar, pe de altă parte, încrederea în autoritatea legii. Cu cât răspunderea penală este angajată mai târziu față de data săvârșirii infracțiunii, cu atât eficiența ei scade, rezonanța socială a săvârșirii infracțiunii se diminuează, iar stabilirea răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii nu mai apare ca necesară, deoarece urmările acesteia ar fi putut fi înlăturate sau șterse. Totodată, în intervalul de timp scurs de la săvârșirea infracțiunii, autorul acesteia, sub presiunea amenințării răspunderii penale, se poate îndrepta, fără a mai fi necesară aplicarea unei pedepse.

În practică se pot ivi situații când aplicarea sancțiunilor nu poate avea loc deoarece infracțiunea sau autorul ei a rămas necunoscut ori autorul, deși cunoscut, nu a fost prins, reușind să dispară. Datorită acestor împrejurări pot să treacă ani de zile, așa încât infracțiunea săvârșită să fie uitată de către membrii societății ori să nu mai fie suficient de clare împrejurările în care fapta a fost comisă sau chiar ce infracțiune s-a comis, pericolul ei social să se fi diminuat și infractorul să se fi îndreptat. În asemenea cazuri, aplicarea sancțiunilor penale nu mai corespunde unei necesități sociale, astfel încât se impune iertarea, prin stingerea dreptului de aplicare a sancțiunii.

Ca atare, pentru a fi eficientă răspunderea penală trebuie să aibă loc, din punct de vedere temporal, cât mai aproape de data săvârșirii infracțiunilor.

Funcțiile sancțiunilor penale se realizează, în mod real, numai dacă aplicarea acestora se face cu promptitudine, deoarece prin trecerea unei perioade mari de timp de la săvârșirea infracțiunii, exemplaritatea pedepsei dispare.

Prescripția răspunderii penale constă în stingerea raportului juridic penal de conflict, născut prin săvârșirea unei infracțiuni, ca urmare a nerealizării lui într-un anumit termen prevăzut de lege. Pornind tocmai de la rațiunea necesității tragerii la răspundere penală a făptuitorilor într-un termen cât mai scurt de la data săvârșirii faptelor, **legiuitorul român a înțeles să instituie termene — prevăzute în art. 154 Cod penal —, în funcție de gravitatea infracțiunilor**, în care neluarea unei măsuri punitive să aibă ca efect înlăturarea răspunderii penale prin intervenția prescripției.

Prescripția răspunderii penale este, deci, o cauză extinctivă (de stingere) a răspunderii penale, o cauză ce stinge raportul juridic penal de conflict, deoarece acesta nu a fost soluționat într-o perioadă de timp rezonabilă și care determină imposibilitatea aplicării sau luării sancțiunilor de drept penal (pedepse, măsuri educative sau măsuri de siguranță), cauză determinată și justificată de influența pe care trecerea timpului o exercită asupra necesității de a se recurge la constrângere penală.

Această cauză extinctivă înlătură răspunderea penală, făcând să înceteze dreptul organelor judiciare de a trage la răspundere penală și de a aplica o pedeapsă celui care a săvârșit o infracțiune și, pe cale de consecință, stinge obligația infractorului de a răspunde penal; ea are deci caracterul unei renunțări la acțiunea penală, renunțare prestabilită de lege, dar supusă condiției trecerii unui anumit termen de la data săvârșirii infracțiunii.

Ca atare, prescripția înlătură răspunderea penală pe considerentul că, după trecerea intervalului de timp prevăzut de lege, tragerea la răspundere penală nu mai corespunde unei necesități social-politice și nu mai contribuie prin nimic la realizarea scopurilor urmărite prin aplicarea pedepsei.

Rațiunea reglementării acestei instituții de drept penal este strâns legată de însăși rațiunea represiunii penale, care este aceea de a asigura prevenția generală și specială a săvârșirii de noi infracțiuni. Aplicarea și executarea pedepsei după trecerea unui interval îndelungat de timp, chiar dacă ar da satisfacție ideii abstracte de justiție, s-ar dovedi ineficiente în raport cu scopul legii penale.

Prin **Decizia nr. 511 din 12 decembrie 2013**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 75 din 30 ianuarie 2014, Curtea Constituțională a statuat că:

„I. Justificată prin varii motive de ordin social și juridic, **prescripția răspunderii penale apare ca o instituție juridică cu efecte atât pe planul dreptului penal substanțial, neîmplinirea termenului fiind o condiție de pedepsibilitate, cât și pe planul dreptului procesual penal, fiind o condiție de procedibilitate, împlinirea termenului de prescripție împiedicând exercitarea acțiunii penale (...).**

1. În **dreptul român**, prescripția a fost considerată de către legiuitor o instituție de procedură penală de la intrarea în vigoare, în 1865, a Codului de procedură penală al Principatelor Unite Române, care reglementa prescripția în art. 593—600, și până la reforma legislativă în materie penală din 1936. Aceasta a adus o schimbare de viziune a legiuitorului cu privire la prescripție, soluția calificării ca instituție de drept substanțial fiind consacrată explicit în art. 5 al Codului penal Carol al II-lea, care stipula că, *«în caz de conflict între două sau mai multe legi succesive, privitoare la prescripțiunea acțiunii publice sau a pedepselor, se aplică legea care prevede prescripțiunea cea mai scurtă»*. Este știut faptul că în secolul al XIX-lea opera legislativă de la noi a fost puternic influențată de legislația franceză, unde prescripția acțiunii publice era, ca și astăzi, de altfel, tratată ca o instituție de drept procesual. Explicația modificării de tratament juridic în materia prescripției răspunderii rezidă în faptul că reforma legislativă penală din 1936 a fost marcată de influența Codului penal italian din 1930, unde instituția prescripției era tratată ca una de drept material. În aceste condiții, și în dreptul român prescripția a fost legiferată în Codul penal din 1936.

În prezent, sediul materiei prescripției răspunderii penale îl constituie art. 121—124 și art. 128—129 din Codul penal, iar sediul materiei prescripției executării pedepsei este reprezentat

de art. 125—130 din același cod. Cu privire, însă, la delimitarea normelor de drept material de cele de procedură în funcție de situarea acestora în Codul penal sau în Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 2 decembrie 2011, a reținut că așezarea normelor în Codul penal sau în Codul de procedură penală nu constituie un criteriu pentru deosebirea lor, ci trebuie avute în vedere obiectul de reglementare și scopul normei. De altfel, potrivit acestor din urmă criterii, Curtea a constatat, prin decizia mai sus amintită, că art. 320¹ alin. 7 din Codul de procedură penală, care privește cuantumul pedepsei aplicabile în cazul recunoașterii vinovăției, se încadrează în categoria normelor de drept substanțial, și nu în categoria celor de procedură penală, astfel încât acordul de recunoaștere a vinovăției are o dublă natură, pe de o parte este instituție procesuală, iar pe de altă parte — instituție de drept material.

2.1. În **dreptul german**, instituția prescripției, atât a răspunderii penale, cât și a executării pedepsei, este reglementată în *Codul penal* (...).

În **dreptul francez**, soluția tradițională era considerarea ca aparținând procedurii penale a dispozițiilor privind prescripția răspunderii penale, respectiv dreptului penal substanțial a prevederilor referitoare la prescripția executării pedepsei. După 10 ani, prin legea din 9 martie 2004, legiuitorul francez, prin modificarea Codului penal, a schimbat această regulă, *stabilind că legile referitoare la prescripția acțiunii publice și la prescripția pedepselor atunci când termenul de prescripție nu s-a împlinit sunt aplicabile imediat*, deci și în ipoteza în care infracțiunile au fost comise înainte de intrarea în vigoare a legilor.

În **Elveția**, prescripția este reglementată în *Codul penal* (...).

2.2. **Doctrina** din țările mai sus menționate consideră prescripția o **instituție de drept procesual**, indiferent unde este situată reglementarea ei — în codul penal sau în codul de procedură penală —, astfel încât prescripția este supusă regulii aplicării imediate a legii noi, ce guvernează aplicarea în timp a normelor de procedură. Pentru fundamentarea acestei calificări a prescripției se arată că atât inculpatul, cât și condamnatul nu au un drept câștigat cu privire la timpul cât ar trebui să se sustragă, primul — de la judecată, iar cel de-al doilea — de la executarea pedepsei, pentru a fi exonerati de răspundere, respectiv de efectele acesteia (...).

În alte state europene, doctrina apreciază că **prescripția aparține dreptului substanțial**, întrucât, în funcție de aceasta, există dreptul statului de a aplica o sancțiune sau de a determina executarea ei. Această opinie este împărtășită, în principal, de doctrina *spaniolă și italiană*.

În fine, există și o a treia soluție doctrinară, care admite **caracterul mixt al prescripției**, ca instituție care aparține deopotrivă dreptului penal substanțial și dreptului procesual. Autorii care împărtășesc această opinie arată însă că, față de orientarea constantă a practicii instanțelor penale și a celor constituționale din unele state europene de a admite posibilitatea modificării termenelor de prescripție în curs, chiar în defavoarea inculpatului sau a condamnatului, discuția privind natura juridică a prescripției prezintă doar un interes academic.

În **doctrina românească** se regăsesc toate cele trei opinii, însă cea majoritară este aceea care consideră prescripția ca fiind o instituție de drept penal substanțial, abordare în care legea penală privitoare la prescripție este supusă regulii aplicării legii penale mai favorabile.

3. În ceea ce privește **jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului**, aceasta a stabilit că, dacă legea națională a unui stat consideră o regulă în materie de prescripție penală ca fiind mai degrabă de procedură decât de fond, este posibilă modificarea acelei reguli cu scopul de a prelungi termenul de prescripție în ceea ce privește infracțiunile pentru care nu s-a împlinit deja acest termen la momentul modificării. Astfel, prin Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în *Cauza Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragrafele 147—149, Curtea de la Strasbourg a statuat că prelungirea termenului de prescripție nu implică o încălcare a drepturilor garantate de art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu se poate interpreta această dispoziție ca împiedicând prelungirea, prin efectul aplicării imediate a unei legi de procedură, a termenelor de prescripție atunci când faptele imputate nu fuseseră niciodată prescrise. În numeroase rânduri, instanța europeană a amintit că normele privind neretroactivitatea legii penale prevăzute de art. 7 din Convenție se aplică numai dispozițiilor care definesc infracțiunile și pedepsele pentru acestea. În același timp, Curtea a considerat că este rezonabil ca instanțele naționale să aplice principiul *tempus regit actum* cu privire la legile de procedură. Astfel, pe lângă hotărârea pronunțată în *Cauza Coëme și alții împotriva Belgiei*, precitată, sunt de menționat și Decizia din 12 februarie 2004, pronunțată în *Cauza Mione împotriva Italiei*, și Decizia din 10 iulie 2007, pronunțată în *Cauza Rasnik împotriva Italiei*, ambele referitoare la noi reglementări privind termenele pentru exercitarea unor căi de atac, și Decizia din 12 aprilie 2007, pronunțată în *Cauza Martelli împotriva Italiei*, privind aplicarea unei legi care stabilește noi reguli de apreciere a probelor. (...)

Din analiza de drept comparat reiese că legiuitorul din diverse state europene a plasat instituția prescripției răspunderii penale și a prescripției executării pedepsei în codul penal sau în codul de procedură penală, fără ca sediul materiei să determine calificarea fermă a naturii juridice a prescripției. (...)

Astfel, indiferent de modul în care legislația sau doctrina califică instituția prescripției, aceasta, prin finalitatea ei, este aceeași în toate sistemele de drept europene, în sensul că, după trecerea unui anumit interval de timp, statul renunță la dreptul de a mai aplica o pedeapsă infractorului sau de a mai dispune executarea unei pedepse.”

4.3. **Cursul prescripției răspunderii penale**

Prin **cursul prescripției** se înțelege scurgerea intervalului de timp prevăzut de lege și care constituie durata termenului de prescripție. Câtă vreme această durată nu este încă împlinită prescripția se găsește în curs, care nu ia sfârșit decât la data când expiră termenul prescripției.

4.4. **Înteruperea cursului prescripției răspunderii penale**

Pentru a avea ca efect înlăturarea răspunderii penale, termenul de prescripție trebuie să curgă fără intervenția niciunui act de natură a readuce în conștiința publică fapta comisă. Altfel spus, orice activitate ce are ca efect readucerea în atenția societății a faptului săvârșirii infracțiunii întrerupe cursul prescripției și amână producerea efectelor sale.

Sub denumirea marginală **„Înteruperea cursului prescripției răspunderii penale” în noul Cod penal, în art. 155 este reglementată materia cauzelor de întrerupere a prescripției**, după cum urmează:

„(1) *Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.*

(2) *După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.*

(3) *Înteruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.*

(4) *Termenele prevăzute la art. 154, dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.*

(5) *Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale.”*

Prin urmare, art. 155 alin. (1) din Codul penal prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, iar, conform dispozițiilor alin. (2) al aceluiași art. 155, după fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

Înteruperea cursului prescripției răspunderii penale este, așa cum o arată și denumirea, o cauză legală care lipsește de eficiență timpul scurs până în momentul intervenirii sale, făcând să înceapă să curgă un nou termen de prescripție, după îndeplinirea actului de procedură întrerupător.

4.5. Efectul întreruptiv al prescripției

Înteruperea prescripției provoacă o prelungire a duratei timpului de prescripție și deci, indirect, o durată înăuntrul căreia subzistă răspunderea penală, prin neluarea în considerare a timpului care a curs anterior întreruperii și începerea unui nou termen de prescripție, deci prin deplasarea momentului de la care începe să curgă termenul prescripției. Așadar, dacă înăuntrul termenului de prescripție, care a început să curgă de la săvârșirea infracțiunii, s-a îndeplinit vreun act de procedură, cursul prescripției fiind întrerupt, această întrerupere are drept efect, pe de o parte, înlăturarea din calculul duratei termenului de prescripție a timpului curs până la ivirea întreruperii și, pe de altă parte, începerea curgerii unui nou termen de prescripție.

Acest îndoit efect se produce ori de câte ori intervine o nouă întrerupere a cursului prescripției. Noul termen de prescripție, care începe să curgă după fiecare întrerupere, trebuie să fie de același fel, adică de aceeași durată. Faptul că s-a ivit o întrerupere a prescripției și că începe să curgă un nou termen de prescripție nu schimbă nici natura infracțiunii pentru care începuse să curgă prescripția, nici gravitatea acestei infracțiuni. Data de la care începe să curgă fiecare termen nou de prescripție este data îndeplinirii actului procedural întrerupător de prescripție.

Examinând dispozițiile art. 155 din Codul penal în vigoare se constată că în acest text legiuitorul a reunit, practic, mai multe texte din Codul penal anterior privind întreruperea cursului prescripției (art. 123 din Codul penal din 1969) și prescripția specială (art. 124 din Codul penal din 1969), cu unele modificări.

Astfel, noul Cod penal în vigoare, în art. 155 alin. (1) nu mai reproduce dispoziția cuprinsă în art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, potrivit căreia întreruperea prescripției are loc prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinutului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal, ci cuprinde o dispoziție nouă potrivit căreia întreruperea cursului prescripției este posibilă prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, fără ca actul întocmit să fie condiționat de comunicare către inculpat. Practic, orice act de procedură efectuat pe parcursul cauzei, indiferent dacă potrivit legii acesta trebuie sau nu comunicat inculpatului, are ca efect întreruperea cursului prescripției și curgerea unui nou termen de prescripție.

Ca atare, potrivit Codului penal în vigoare, pentru întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, pe de o parte, nu interesează natura, tipul de act de procedură efectuat în cauză și nici dacă i s-a comunicat cuiva actul de procedură respectiv, iar pe de altă parte, nu are relevanță stadiul în care se afla cauza atunci când actul de procedură a fost efectuat.

Modificările pe care legiuitorul român le-a adus în materia întreruperii termenelor de prescripție a răspunderii penale au fost preluate din dreptul francez și cel spaniol. În aceste două sisteme naționale de drept, întreruperea termenelor de prescripție nu este condiționată de comunicarea actelor de procedură suspectului sau inculpatului, deși în opinia majoritară, în paragraful 33, se susține, în mod neîntemeiat, contrariul.

4.6. Așa cum s-a arătat anterior, actele întrerupătoare au drept efect neluarea în calcul a timpului scurs de la data săvârșirii infracțiunii și până la data îndeplinirii actului. **Fiecare întrerupere face să curgă un nou termen de prescripție. Numărul întreruperilor nu este însă nelimitat.**

Deși legea nu reglementează numărul întreruperilor, totuși, pentru ca prin reglementarea întreruperii să nu se ajungă la o împrescriptibilitate „de facto” a unor infracțiuni prescriptibile potrivit legii, respectiv pentru a nu se ajunge la însăși negarea prescripției, prin dispoziția înscrisă în art. 155 alin. (4) din Codul penal a fost fixat un termen maxim, după a cărui expirare prescripția va opera independent de numărul întreruperilor. Potrivit textului legal menționat, prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție este depășit cu încă o dată. Cu alte cuvinte, **prin întrerupere, prescripția nu poate fi prelungită la infinit, ci numai cu încă o dată termenul de prescripție prevăzut în art. 154 din Codul penal.**

Altfel spus, dacă de la data comiterii faptei a trecut un interval de timp egal cu dublul duratei termenului prevăzut de art. 154 alin. (1) din Codul penal, prescripția răspunderii penale intervine indiferent de timpul scurs de la ultima întrerupere a cursului prescripției.

O regulă similară exista și în reglementarea anterioară, potrivit art. 124 din Codul penal din 1969, prescripția înlăturând răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție a răspunderii penale era depășit cu încă o dată.

Practic, **în noul Cod penal prescripția specială și-a pierdut identitatea, integrându-se deplin în filosofia de ansamblu a reglementării cuprinse în art. 155 din Codul penal și care vizează întreruperea cursului prescripției răspunderii penale.**

4.7. **Înteruperea cursului prescripției produce efecte in rem** și, de aceea, aceste efecte se produc față de toți participanții, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei [art. 155 alin. (3) din Codul penal].

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională, prin **Decizia nr. 443 din 22 iunie 2017**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 24 octombrie 2017, paragrafele 23—25, a statuat că:

„23. Soluția juridică anterior menționată este determinată de însăși natura instituției prescripției, care, astfel cum s-a arătat, semnifică diminuarea rezonanței sociale a săvârșirii infracțiunii, până la uitarea ei de către membrii societății. Aceasta presupune o perspectivă de ansamblu asupra tuturor faptelor comise, indiferent de aspectul săvârșirii lor de către o singură

persoană sau de către mai multe persoane, în calitate de coautori, instigatori sau complici. Prin urmare, **prescripția răspunderii penale produce efecte *in rem*, prin raportare la faptele de natură penală săvârșite, și nu *in personam*, în mod diferit pentru fiecare participant în parte.** De altfel, soluția contrară ar fi de natură a afecta însăși substanța instituției prescripției, aceea de consecință a atenuării impactului social al faptelor de natură penală comise, și ar transforma-o pe aceasta într-un mijloc juridic ce ar avea ca scop o absolvire a persoanei de aplicarea pedepsei penale, înlocuind, astfel, semnificația instituției prescripției răspunderii penale cu unul dintre efectele acesteia. În cazul infracțiunilor săvârșite în participație, o astfel de soluție ar determina acordarea, în mod diferit, de la un participant la celălalt, a unei forme de iertare socială, după cum în privința acestora au fost făcute sau nu au fost făcute acte de procedură în cauză. Or, aceasta ar reprezenta o încălcare a principiului egalității în drepturi, prin crearea unui regim juridic mai favorabil pentru persoanele care au luat parte la săvârșirea infracțiunii, dar cu privire la care nu au fost realizate acte de procedură în cauză, care, însă, se află în aceeași situație juridică cu persoanele care, având aceeași calitate, de participanți la săvârșirea infracțiunii, au fost supuse unor astfel de acte.

24. Distinct de cele anterior menționate, așa cum, de altfel, a fost precizat mai sus, termenul de prescripție reprezintă intervalul de timp în care organele judiciare își pot exercita dreptul de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni și de a aplica pedepse pentru faptele comise, privite obiectiv, în ansamblul lor, și nu subiectiv, din perspectiva persoanelor care au participat la comiterea acestora. Prin urmare, **împlinirea acestui termen are ca efect decăderea organelor judiciare din dreptul anterior menționat. Așa fiind, este firesc ca îndeplinirea oricărui act de procedură în privința faptelor comise să aibă ca efect debutul unui nou termen de prescripție cu privire la ansamblul faptelor care, împreună, formează infracțiunea sau infracțiunile urmărite, până la împlinirea termenului prescripției speciale, conform art. 155 alin. (4) din Codul penal.** În cazul în care aceste infracțiuni au fost săvârșite în participație, același efect se va produce, independent de persoanele care le comit sau își aduc aportul la săvârșirea lor. Doar în acest fel poate fi atinsă finalitatea procesului penal, care constă în aflarea adevărului, principiu prevăzut la art. 5 din Codul de procedură penală.

25. Având în vedere aceste considerente, Curtea reține că dispozițiile art. 155 alin. (3) din Codul penal nu contravin prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ci constituie o aplicație a acestora în domeniul dreptului penal substanțial.”

4.8. Examinând excepția de neconstituționalitate invocată în prezenta cauză se poate lesne constata că **autorii excepției nu au formulat o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci, în realitate, au solicitat completarea dispoziției legale în sensul că întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale se realizează doar prin îndeplinirea oricărui act de procedură care trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.**

Condiționarea, mai exact limitarea, restrângerea actelor de procedură întrerupătoare ale cursului prescripției, doar la cele care, potrivit legii, trebuie comunicate suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal, reprezintă o substituție a instanței de contencios

constituțional în activitatea de legiferare efectuată de Parlament.

Solicitarea autorilor excepției nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului. (A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 600 din 28 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 945 din 29 noiembrie 2017, paragraful 15, și Decizia Curții Constituționale nr. 609 din 28 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 9 noiembrie 2017, paragraful 15).

Pe de altă parte, **dispozițiile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului și au fost adoptate conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzut la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. Fiind o chestiune de politică penală care ține de competența autorității legiuitoare și care are deplina libertate de reglementare cu privire la politica penală pe care înțelege să o implementeze, aceasta nu poate face obiectul unui control de constituționalitate.** Prin adoptarea prevederilor art. 155 alin. (1) din Codul penal Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere, fiind opțiunea legiuitorului să considere că este întrerupătoare a cursului prescripției îndeplinirea oricărui act de procedură și nu doar a aceluia care trebuie comunicat suspectului sau inculpatului (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 54 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 17 aprilie 2015, paragraful 20, Decizia Curții Constituționale nr. 25 din 6 martie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 4 decembrie 1996, paragraful 3, și Decizia Curții Constituționale nr. 156 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 4 mai 2015, paragraful 13).

În cursul prescripției se presupune că rezonanța infracțiunii săvârșite dispăre treptat, treptat și în aceeași măsură este uitată tulburarea socială provocată de infracțiune. Acest proces de stingere a rezonanței faptei săvârșite și de uitare a urmărilor sale suferă întâzieri atunci când în cursul prescripției, înăuntrul termenului de prescripție, a intervenit îndeplinirea unui act de procedură. **Prin această întrerupere, fapta rămâne încă vie în conștiința socială sau este din nou repusă în atenția oamenilor, cu alte cuvinte se anihilează efectele procesului de uitare a infracțiunii. Sub aspect social, întreruperea intervenită prin îndeplinirea oricărui act de procedură, oprește cursul procesului de liniștire colectivă și de restabilire a ordinii juridice, astfel că nu mai este justificată înlăturarea răspunderii penale.**

4.9. Analizând pretinsa încălcare — invocată de autorii excepției — prin dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal a prevederilor constituționale referitoare la calitatea și previzibilitatea legii, nu se poate susține că acestea aduc atingere art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, întrucât, în măsura în care partea interesată consideră că procurorul, în mod discreționar, a întrerupt cursul prescripției, prin efectuarea unui act de urmărire penală ce nu poate fi calificat drept act întrerupător al cursului prescripției, aceasta are posibilitatea de a arăta în fața judecătorului în ce constă nelegalitatea comisă.

În acest sens, Curtea Constituțională prin **Decizia nr. 148 din 17 martie 2015**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 29 aprilie 2015, paragrafele 14—16, a statuat că:

„... instituția prescripției răspunderii penale constă în stabilirea unui termen care trebuie să curgă în mod netulburat și în interiorul căruia fie autorul faptei nu a fost tras la răspundere penală, fie nu s-a încercat tragerea la răspundere penală. Doar în aceste condiții uitarea faptei se poate realiza. Dacă, însă, în acel interval s-a încercat tragerea la răspundere penală, uitarea socială nu mai poate avea loc, iar prescripția nu mai poate curge netulburat. Aceste cauze de întrerupere sunt constituite de acte de procedură (acte de deținere preventivă, arestarea preventivă, acte de punere sub învinuire, prezentarea materialului de urmărire penală etc.) și, între ele, se pot regăsi și rezoluțiile de începere a urmăririi penale. Aceste cauze de întrerupere produc două efecte juridice, care constau atât în **oprirea curgerii termenului și eliminarea timpului curs, cât și în **începerea curgerii unui nou termen de prescripție**. Prin urmare, **numai dacă dispăre cauza de întrerupere se produce cel de-al doilea efect juridic**, pentru că odată cu dispariția sa începe să curgă un nou proces de uitare socială și, odată cu ea, curgerea unui nou termen de prescripție.**

Din această analiză rezultă că legiuitorul a urmărit să dea eficiență unor cauze prin care întrerupe cursul prescripției, a căror finalitate proprie constă în asigurarea respectului legalității și adevărului în faza de urmărire penală, contribuind la îndeplinirea justiției penale.

Așa fiind, analizând critica autorului excepției, se desprinde concluzia că acesta apelează la instanța de contencios constituțional pentru a invalida interpretarea dată textului legal, în sensul că o rezoluție de începere a urmăririi penale, deși infirmată, poate întrerupe cursul prescripției. O astfel de interpretare nu poate fi censurată de Curtea Constituțională, întrucât, pe de o parte, textul nu reglementează în terminis care sunt acele acte de procedură ce pot întrerupe cursul prescripției și, pe de altă parte, identificarea lor intră în competența exclusivă a judecătorului investit cu dezlegarea pricinii pe fond, cu atât mai mult cu cât o interpretare și aplicare corectă/greșită a normei poate fi censurată cu prilejul exercitării căilor de atac în cadrul unui proces echitabil.

4.10. Susținerea autorilor excepției cu privire la **neclaritatea sintagmei „îndeplinirea oricărui act de procedură”** din conținutul art. 155 alin. (1) din Codul penal, în sensul că nu orice act de procedură este de natură a întrerupe cursul prescripției penale, ci doar cele care trebuie comunicate suspectului sau inculpatului, este în mod evident neîntemeiată, deoarece **orice act de procedură efectuat înainte de expirarea termenului de prescripție, emis de către organul competent și care nu este nul are ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, în considerarea faptului că orice acte efectuate în cauză sunt susceptibile de a readuce în memorie fapta săvârșită.**

Actele susceptibile de a întrerupe cursul prescripției trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie efectuate mai înainte ca termenul de prescripție să se fi împlinit;
- să emane de la organele judiciare competente;
- să fie făcute în conformitate cu dispozițiile legale, deci să fie valabile, să nu fie nule.

Titlul VI din Partea generală a Codului de procedură penală — invocat de autorii excepției — nu reglementează „actul de procedură”, ci doar modul de efectuare a unor acte procedurale comune.

Având în vedere că, asemenea Codului de procedură penală anterior, nici actuala reglementare nu definește noțiunea de „acte de procedură”, potrivit doctrinei și literaturii de specialitate, acestea reprezintă modalități sau forme prin intermediul cărora se înlătuiesc toate activitățile din cursul unui proces penal, respectiv ele pot fi:

— **acte procesuale** — acte juridice prin care organele judiciare și părțile din proces își pot exercita drepturile și obligațiile lor procesuale, în vederea realizării scopului procesului penal. Aceste acte au o existență de sine stătătoare și o poziție dominantă în raport cu actele procedurale, determinând existența acestora din urmă și, pentru a fi valabile, trebuie să fie realizate în formele anume prevăzute de lege;

— **acte procedurale** — acte juridice prin care se aduc la îndeplinire actele și măsurile procesuale. Actele procedurale pot fi realizate de organele judiciare (spre exemplu: ascultarea persoanelor, emiterea mandatului de arestare și executarea lui, ridicarea de obiecte și/sau înscrisuri, efectuarea de percheziții, cercetarea la fața locului) sau de către părțile din proces ori de către subiecții procesuali principali (spre exemplu: aducerea la cunoștința organului judiciar ori înfățișarea unor probe sau a vreunui mijloc de probă de către orice persoană care le cunoaște sau le deține, prezentarea și predarea la cererea organului judiciar a unui înscris ce poate servi ca mijloc de probă). Aceste acte sunt acte de executare, deoarece destinația lor este aceea de a aduce la îndeplinire dispozițiile pe care le conțin actele procesuale;

— **documente procedurale** — în care se consemnează efectuarea unor acte procesuale sau a unor măsuri procesuale.

Pe de altă parte, **dacă am admite ideea că prescripția răspunderii penale s-ar întrerupe doar prin efectuarea, fie în cursul urmăririi penale, fie în cursul judecății, a actelor de procedură ce trebuie comunicate suspectului sau inculpatului, desigur având în vedere doar acele acte pentru care există obligația de comunicare, ar fi practic înlăturate ca neavând efect întrerupător al cursului prescripției actele efectuate în prezența inculpatului (spre exemplu, luarea interogatoriului, ascultarea unui martor, rezolvarea unei cereri de către instanță), aceste ultime acte având, cu atât mai mult, prin natura lor efect întrerupător de prescripție.**

4.11. Deși în motivarea opiniei majoritare s-a susținut că prin necomunicarea către suspect sau inculpat a actelor procedurale întrerupătoare a cursului prescripției s-ar crea pentru persoana în cauză o stare de incertitudine perpetuă, dată de imposibilitatea unei aprecieri rezonabile a intervalului de timp în care poate fi trasă la răspundere penală pentru faptele comise, incertitudine ce poate dura până la împlinirea termenului prescripției speciale și de aceea s-ar impune a fi garantat caracterul previzibil al efectelor dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, arătăm (învăderăm) următoarele:

— dispozițiile legale sunt previzibile, textul art. 154 din Codul penal statuând care sunt termenele generale de prescripție a răspunderii penale, în raport de gravitatea infracțiunilor;

— în aceleași dispoziții legale ale art. 155 din Codul penal, mai exact în alineatul 4, legiuitorul statuează că, **în situația în care termenul de prescripție prevăzut în art. 154 din Codul penal nu a curs neîntrerupt, ci a fost întrerupt prin**

efectuarea unor acte de procedură în cauză, termenul de prescripție a răspunderii penale se dublează.

Ca atare, nu se poate pune în discuție o lipsă de previzibilitate ori de imprecizie a dispozițiilor legale anterior menționate, acestea îndeplinind cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate, inclusiv pentru o persoană care nu dispune de pregătire juridică, textul de lege, prin conținutul său, neputându-i crea acesteia o stare de incertitudine perpetuă — așa cum s-a susținut în opinia majoritară.

De altfel, în acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 172 din 29 martie 2018, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, paragrafele 31—33, în care făcând referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei (nr. 2)*, paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91), a reținut că **cerința previzibilității legii este îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora** (a se vedea și Decizia nr. 154 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 16 iunie 2016, paragraful 18, Decizia nr. 138 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 10 iulie 2017, paragraful 21, și Decizia nr. 527 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 814 din 15 octombrie 2017, paragraful 21).

Totodată, **Curtea de la Strasbourg a reținut că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă.**

4.12. Efectele instituției întreruperii cursului prescripției răspunderii penale trebuie analizate nu numai din perspectiva suspectului sau a inculpatului, ci și din perspectiva celorlalte părți ori subiecți procesuali principali în cadrul unui proces penal, respectiv partea civilă, partea responsabilă civilmente, persoana vătămată.

Restrângerea actelor de procedură întrerupătoare ale cursului prescripției doar la cele care potrivit legii trebuie comunicate suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal afectează drepturile participanților la procesul penal menționați mai sus. Procurorul nu poate inventa acte de procedură pe care să le comunice inculpatului, doar de teama întreruperii cursului prescripției, pentru că **în astfel de condiții nu s-ar mai face urmărire penală, în scopul urmăririi penale**, așa cum acesta este evidențiat în textul art. 285 din Codul de procedură penală, ci urmărire penală exclusiv în scopul acoperirii de hârtii pentru și față de infractor. **Dacă s-ar admite punctul de vedere exprimat în opinia majoritară** — în sensul că întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale s-ar realiza doar prin îndeplinirea oricărui act de procedură ce trebuie comunicat suspectului sau inculpatului —, **s-ar ajunge ca unele acte de procedură efectuate față de victima infracțiunii, care se ascunde într-o altă țară pentru a nu fi găsită de inculpat** (ex.: cazul victimelor infracțiunii de proxenetism ori ale infracțiunii de trafic de persoane ș.a.) **să fie aduse de către procuror la cunoștința inculpatului, doar pentru ca actul să devină întrerupător al cursului prescripției și astfel să-i fie pusă în pericol viața victimei până la momentul includerii ei într-un program de protecție a martorilor.**

4.13. Pe de altă parte, dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal nu încalcă — așa cum au susținut autorii excepției — prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ce reglementează dreptul la un proces echitabil, întrucât aceste prevederi legale nu sunt aplicabile în cauza de față, obiectul excepției de **neconstituționalitate constituindu-l o normă de drept penal substanțial, iar nu o reglementare de drept procesual penal, de natură a avea incidență în materia garanțiilor dreptului la un proces echitabil.** (A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 85 din 23 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, paragrafele 19—20, Decizia Curții Constituționale nr. 443 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 24 octombrie 2017, paragraful 26, și Decizia Curții Constituționale nr. 172 din 29 martie 2018, nepublicate încă în Monitorul Oficial al României, paragraful 34).

Pentru considerentele expuse mai sus, **apreciem că în cauză s-ar fi impus respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal.**

Judecător,
dr. Livia Doina Stanciu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 758 din 14 iunie 2018

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI
DE SĂNĂTATE
Nr. 966 din 31 mai 2018

ORDIN

**privind modificarea și completarea anexelor nr. 2 și 4 la
Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale
de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea
modului de calcul, a listei denumirilor comerciale
și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care
se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale
de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora**

Văzând Referatul de aprobare nr. SP 6.629/2018 al Ministerului Sănătății și nr. DG 2.371 din 31.05.2018 al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, având în vedere:

— art. 58 alin. (4) și (5) și art. 221 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 720/2008 pentru aprobarea Listei cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea modului de calcul, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 și 951 bis din 29 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În anexa nr. 2, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” A. „Subprogramul de tratament și monitorizare a persoanelor cu infecție HIV/SIDA și tratamentul postexpunere,” pozițiile 20, 40, 44, 49, 295, 299, 308, 405 și 432 se abrogă.

2. În anexa nr. 2, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” A. „Subprogramul de tratament și monitorizare a persoanelor cu infecție HIV/SIDA și tratamentul postexpunere”, pozițiile 52, 54, 55, 300, 302, 303, 304, 305, 306 și 307 se modifică și vor avea următorul cuprins:

52	W55355004	J01CR02	AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/ 57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + MĂSURĂ DOZATOARE	P-RF	1	7,640000	10,320000	0,000000
54	W55355001	J01CR02	AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/ 57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/ 57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + 1 SERINGĂ PT. ADM. ORALĂ	P-RF	1	7,640000	10,320000	0,000000
55	W55355005	J01CR02	AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/ 57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/ 57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + LINGURIȚĂ DOZATOARE	PRF	1	7,590000	10,260000	0,000000
300	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 MG	CAPS.	50 mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/ PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
302	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMÂNIA SRL	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/ PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857
303	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOLE TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
304	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/ PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
305	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50 mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC/PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
306	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/ PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
307	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000

3. În anexa nr. 2, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” A. „Subprogramul de tratament și monitorizare a persoanelor cu infecție HIV/SIDA și tratamentul postexpunere”, după poziția 507 se adaugă șase noi poziții, pozițiile 508—513, cu următorul cuprins:

„508	W63880001	J01MA02	CIPROFLOXACINUM	CIPROBAY XR 1000 mg	COMPR. FILM. ELIB. PREL.	1.000 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE X 1 BLIST. DIN PP/AL X 7 COMPR. FILM. ELIB. PREL.	P-RF	7	9,928571	12,554285	0,000000
509	W63879001	J01MA02	CIPROFLOXACINUM	CIPROBAY XR 500 mg	COMPR. FILM. ELIB. PREL.	500 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE X 1 BLIST. DIN PP/AL X 3 COMPR. FILM. ELIB. PREL.	P-RF	3	0,748800	1,012800	8,540533
510	W63849001	J01MA14	MOXIFLOXACINUM	MOXIFLOXACINĂ ROMPHARM 400 mg/250 ml	SOL. PERF.	400 mg/250 ml	ROMPHARM COMPANY — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ TRANSPARENTĂ X 250 ML SOL. PERF.	PR	1	58,040000	73,380000	0,000000
511	W63849002	J01MA14	MOXIFLOXACINUM	MOXIFLOXACINĂ ROMPHARM 400 mg/250 ml	SOL. PERF.	400 mg/250 ml	ROMPHARM COMPANY — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 5 FLAC. DIN STICLĂ TRANSPARENTĂ X 250 ML SOL. PERF.	PR	5	57,010000	69,598000	0,000000
512	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID, DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPII, CE CONTINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000
513	W62722003	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	PANZYGA 100 mg/ml	SOL. PERF.	100 mg/ml	OCTAPHARMA (IP) LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ, CU CAPACITATEA DE 70 ML, CU 50 ML SOL. PERF.	PR	1	801,600000	911,890000	0,000000

4. În anexa nr. 2, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” litera B) „Subprogramul de tratament al bolnavilor cu tuberculoză”, pozițiile 110, 114 și 125 se abrogă.

5. În anexa nr. 2 la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” litera B) „Subprogramul de tratament al bolnavilor cu tuberculoză”, pozițiile 120, 122 și 123 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„120	W55355001	J01CR02	AMOXICILINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + 1 SERINGĂ PT. ADM. ORALĂ	P-RF	1	7,640000	10,320000	0,000000
122	W55355004	J01CR02	AMOXICILINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + MĂSURĂ DOZATOARE	P-RF	1	7,640000	10,320000	0,000000
123	W55355005	J01CR02	AMOXICILINUM + ACIDUM CLAVULANICUM	AUGMENTIN BIS 400 mg/57 mg/5 ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	400 mg/57 mg/5 ml	SMITHKLINE BEECHAM LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ INCOLORĂ CU PULB. PT. 35 ML SUSP. ORALĂ + LINGURIȚĂ DOZATOARE	PRF	1	7,590000	10,260000	0,000000

6. În anexa nr. 2, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” litera B) „Subprogramul de tratament al bolnavilor cu tuberculoză”, după poziția 170 se adaugă patru noi poziții, pozițiile 171—174, cu următorul cuprins:

171	W63880001	J01MA02	CIPROFLOXACINUM	CIPROBAY XR 1000 mg	COMPR. FILM. ELIB. PREL.	1.000 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE X 1 BLIST. DIN PP/AL X 7 COMPR. FILM. ELIB. PREL.	P-RF	7	9,928571	12,554285	0,000000
172	W63879001	J01MA02	CIPROFLOXACINUM	CIPROBAY XR 500 mg	COMPR. FILM. ELIB. PREL.	500 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE X 1 BLIST. DIN PP/AL X 3 COMPR. FILM. ELIB. PREL.	P-RF	3	0,748800	1,012800	8,540533
173	W63849002	J01MA14	MOXIFLOXACINUM	MOXFLOXACINĂ ROMPHARM 400 mg/250 ml	SOL. PERF.	400 mg/ 250 ml	ROMPHARM COMPANY — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 5 FLAC. DIN STICLĂ TRANSPARENTĂ X 250 ML SOL. PERF.	PR	5	57,010000	69,598000	0,000000
174	W63849001	J01MA14	MOXIFLOXACINUM	MOXFLOXACINĂ ROMPHARM 400 mg/250 ml	SOL. PERF.	400 mg/ 250 ml	ROMPHARM COMPANY — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ TRANSPARENTĂ X 250 ML SOL. PERF.	PR	1	58,040000	73,380000	0,000000*

7. În anexa nr. 2, la secțiunea P3 „Programul național de oncologie”, pozițiile 11, 50, 60, 61, 122, 123, 131, 142, 146, 151, 152, 157, 159, 160, 181, 186, 229, 230, 351, 396, 402, 406, 412, 427, 485, 490, 494 și 495 se abrogă.

8. În anexa nr. 2, la secțiunea P3 „Programul național de oncologie”, pozițiile 1, 398, 493, 496 și 497 se modifică și vor avea următorul cuprins:

1	W58800001	G03HA01	CYPROTERONUM	ANDROCUR	COMPR.	50 mg	BAYER PHARMA AG	GERMANIA	CUTIE X 5 BLIST. AL/PVC X 10 COMPR.	P-RF	5 0	1,715200	2,168600	0,000000
398	W12048001	L02BB03	BICALUTAMIDUM	CASODEX 150 mg	COMPR. FILM.	150 mg	ASTRAZENECA UK LTD.	MAREA BRITANIE	CUTIE X 2 BLIST. X 14 COMPR. FILM.	P-6L	2 8	10,291285	12,563570	3,040715
493	W54980002	V03AF03	CALCII FOLINAS	FOLINAT DE CALCIU TEVA 10 mg/ml	SOL. INJ.	10 mg/ml	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 1 FLAC. X 10 ML SOL. INJ.	P- R/S	1	22,740000	30,740000	0,000000
496	W52218002	V03AF03	CALCII FOLINAS	FOLCASIN 10 mg/ml	SOL. INJ./PERF.	10 mg/ml	ACTAVIS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ BRUNĂ X 10 ML SOL. INJ./PERF.	SIP- RF	1	27,288000	36,888000	2,252000
497	W52219001	V03AF03	CALCII FOLINAS	FOLCASIN (R) 3 mg/ml	SOL. INJ./PERF.	3 mg/ml	ACTAVIS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 FLACON X 10 ML	SIP- RF	1	14,040000	18,980000	0,000000*

9. În anexa nr. 2, la secțiunea P3 „Programul național de oncologie”, după poziția 504 se adaugă două noi poziții, pozițiile 505 și 506, cu următorul cuprins:

„505	W64041001	G03HA01	CYPROTERONUM	ANDROCUR 50 mg	COMPR.	50 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE CU 5 BLIST. AL/PVC X 10 COMPR.	PRF 0	5 1,715200	2,168600	0,000000
506	W64278001	L01XX02	ASPARAGINAZUM	KIDROLASE 10000 U.I.	PULB + SOLV. PT. SOL. INJ.	10000 U.I.	DIRECT PHARMA LOGISTICS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 10 FLAC. CU PULB. PT. SOL. INJ.	PR 0	1 323,698000	356,646000	0,000000”

10. În anexa nr. 2, la secțiunea P5 „Programul național de diabet zaharat — Tratamentul medicamentos al bolnavilor cu diabet zaharat”, după poziția 140 se adaugă trei noi poziții, pozițiile 141—143, cu următorul cuprins:

„141	W63799009	A10BA02	METFORMINUM	METFORMIN ACCORD 500 mg	COMPR. ELIB. PREL.	500 mg	ACCORD HEALTHCARE LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU BLIST. PVC- PVDC/AL X 30 COMPR. ELIB. PREL.	P6L 0	3 0,074200	0,100399	0,195934
142	W63883002	A10BF01	ACARBOSUM	GLUCOBAY 100	COMPR.	100 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE CU 8 BLIST. PP/AL X 15 COMPR.	P6L 2 0	1 0,438666	0,554666	0,000000
143	W63882002	A10BF01	ACARBOSUM	GLUCOBAY 50	COMPR.	50 mg	BAYER AG	GERMANIA	CUTIE CU 8 BLIST. PP/AL X 15 COMPR.	P6L 2 0	1 0,247416	0,323563	0,000000”

11. În anexa nr. 2, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.1: „Hemofiliile și talasemie”, pozițiile 29 și 30 se abrogă.

12. În anexa nr. 2, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.4: „Mucoviscidoză”, poziția 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

„25	W52060001	J01GB01	TOBRAMYCINUM**	TOBI (R)	SOL. INHAL.	300 mg/5 ml	NOVARTIS PHARMA GMBH	GERMANIA	CUTIE X 4 PLCURI DIN AL; FIECARE PLEC CONTINE 7 FIOLE GEMENE DIN PEJD X 5 ML SOL. DE INHALAT PRIN N	P-RF 5 6	5 69,697070	76,787357	20,976750”
-----	-----------	---------	----------------	----------	----------------	-------------	-------------------------	----------	--	----------------	----------------	-----------	------------

13. În anexa nr. 2, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.4: „Mucoviscidoză”, după poziția 27 se adaugă două noi poziții, pozițiile 28 și 29, cu următorul cuprins:

„28	W63722001	J01GB01	TOBRAMYCINUM**	TOBRAMICINA VIA PHARMA 300 mg/5 ml	SOL. DE INHALAT PRIN NEBULIZ.	300 mg/5 ml	UAB VIA PHARMA	LITUANIA	CUTIE CU 56 DE FIOLE DE UNICA FOLOSINȚĂ DIN PJD A CĂTE 5 ML SOL. DE INHALAT PRIN NEBULIZATOR, DISPUSE ÎN 8 PUNGI SIGILATE CU CĂTE 7 FIOLE	PRF 5 6	5 58,080892	63,989464	0,000000
29	W63762001	J01GB01	TOBRAMYCINUM**	TOBRAMICINA SUN 300 mg	SOL. PT. NEBULIZATOR	300 mg	SUN PHARMACEUTICAL INDUSTRIES EUROPE B.V.	OLANDA	CUTIE CU 56 FIOLE AMBALATE ÎN PUNGI DE FOLIE LAMINATĂ DIN PEJD A CĂTE 5 ML SOL. DE INHALAT PRIN NEBULIZATOR, DISPUSE ÎN 14 PUNGI SIGILATE CU CĂTE 4 FIOLE	PRF 5 6	5 58,080892	63,989464	0,000000”

14. În anexa nr. 2, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.5 „Boli neurologice degenerative/inflamator-imune”, punctul P6.5.1: „Tratamentul medicamentos al bolnavilor cu boli neurologice inflamator-imune”, după poziția 8 se adaugă o nouă poziție, poziția 9, cu următorul cuprins:

„9	W62722003	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ**	PANZYGA 100 mg/ml	SOL. PERF.	100 mg/ml	OCTAPHARMA (IP) LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ, CU CAPACITATEA DE 70 ML, CU 50 ML SOL. PERF.	PR	1	801,600000	911,890000	0,000000*
----	-----------	---------	--	-------------------	------------	-----------	-------------------------	----------------	---	----	---	------------	------------	-----------

15. În anexa nr. 2, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.15 „Sindrom de imunodeficiență primară”, după poziția 8 se adaugă o nouă poziție, poziția 9, cu următorul cuprins:

„9	W62722003	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ**	PANZYGA 100 mg/ml	SOL. PERF.	100 mg/ml	OCTAPHARMA (IP) LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ, CU CAPACITATEA DE 70 ML, CU 50 ML SOL. PERF.	PR	1	801,600000	911,890000	0,000000*
----	-----------	---------	--	-------------------	------------	-----------	-------------------------	----------------	---	----	---	------------	------------	-----------

16. În anexa nr. 2, la secțiunea P7 „Programul național de boli endocrine — Tratamentul medicamentos al bolnavilor cu osteoporoză, gușă datorată carentei de iod și proliferării maligne”, pozițiile 41 și 42 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„41	W42702002	M05BB03	COMBINAȚII (ACIDUM ALENDRONICUM + COLECALCIFEROLUM)**	FOSAVANCE 70 mg/2800UI	COMPR.	70 mg/2800UI	MERCK SHARP & DOHME	MAREA BRITANIE	CUTIE X 4 COMPR. (1 BLISTER DIN AL/AL X 4 COMPR.)	P-6L	4	5,814000	7,857000	10,633000
42	W52559001	M05BB03	COMBINAȚII (ACIDUM ALENDRONICUM + COLECALCIFEROLUM)**	FOSAVANCE 70 mg/5600UI	COMPR.	70 mg/5600 UI	MERCK SHARP & DOHME	MAREA BRITANIE	CUTIE X 2 COMPR. (1 BLISTER DIN AL/AL X 2 COMPR.)	P-6L	2	5,814000	7,857000	9,818000*

17. În anexa nr. 2, la secțiunea P7 „Programul național de boli endocrine — Tratamentul medicamentos al bolnavilor cu osteoporoză, gușă datorată carentei de iod și proliferării maligne”, după poziția 91 se adaugă trei noi poziții, pozițiile 92—94, cu următorul cuprins:

„92	W63437001	G03CX01	TIBOLONUM	LIVIAL 2,5 mg	COMPR.	2,5 mg	MERCK SHARP & DOHME ROMÂNIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU 1 BLIST. PVC/AL X 28 COMPR.	PRF	2	1,212500	1,586071	0,000000
93	W63914002	M05BB03	COMBINAȚII (ACIDUM ALENDRONICUM + COLECALCIFEROLUM)**	ACID ALENDRONIC/COLECALCIFEROL AUROBINDO 70 mg/2800 UI	COMPR.	70 mg/2800 UI	AUROBINDO PHARMA ROMÂNIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU BLIST. PA-AL-PVC/AL X 4 COMPR.	P6L	4	4,845000	6,547500	0,000000
94	W63915002	M05BB03	COMBINAȚII (ACIDUM ALENDRONICUM + COLECALCIFEROLUM)**	ACID ALENDRONIC/COLECALCIFEROL AUROBINDO 70 mg/5600 UI	COMPR.	70 mg/5600 UI	AUROBINDO PHARMA ROMÂNIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE CU BLIST. PA-AL-PVC/AL X 4 COMPR.	P6L	4	4,845000	6,547500	0,000000*

18. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.1: „Transplant medular”, pozițiile 76, 80, 89, 167 și 191 se abrogă.

19. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.1: „Transplant medular”, pozițiile 81, 83, 84, 85, 86, 87 și 88 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„81	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 MG	CAPS.	50 mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
83	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMÂNIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857
84	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL E TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
85	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
86	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50 mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
87	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
88	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000”

20. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.1: „Transplant medular”, după poziția 299 se adaugă două noi poziții, pozițiile 300 și 301, cu următorul cuprins:

„300	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID. DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPII, CE CONȚINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000
301	W62722003	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ**	PANZYGA 100 mg/ml	SOL. PERF.	100 mg/ml	OCTAPHARMA (IP) LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ, CU CAPACITATEA DE 70 ML, CU 50 ML SOL. PERF.	PR	1	801,600000	911,890000	0,000000”

21. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.2: „Transplant de cord”, pozițiile 50, 54 și 63 se abrogă.

22. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.2: „Transplant de cord”, pozițiile 55, 57, 58, 59, 60, 61 și 62 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„55	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 MG	CAPS.	50 mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
57	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMANIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857

58	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOLE TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
59	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
60	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50 mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
61	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
62	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000"

23. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.2: „Transplant de cord”, după poziția 123 se adaugă o nouă poziție, poziția 124, cu următorul cuprins:

„124	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID, DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPIL, CE CONTINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000"
------	-----------	---------	--------------	----------------------	-----------------------------	----------	--------------------------	-------------------	---	-----	---	-----------	-----------	-----------

24. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.4: „Transplant renal combinat rinichi și pancreas”, pozițiile 62, 66 și 75 se abrogă.

25. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.4: „Transplant renal combinat rinichi și pancreas”, pozițiile 67, 69, 70, 71, 72, 73 și 74 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„67	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 MG	CAPS.	50mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
69	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMANIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857
70	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOLE TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
71	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
72	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50 mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
73	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
74	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000"

26. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.4: „Transplant renal combinat rinichi și pancreas”, după poziția 200 se adaugă două noi poziții, pozițiile 201 și 202, cu următorul cuprins:

„201	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID, DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPII, CE CONTINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000
202	W62722003	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ**	PANZYGA 100 mg/ml	SOL. PERF.	100 mg/ml	OCTAPHARMA (IP) LIMITED	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN STICLĂ, CU CAPACITATEA DE 70 ML, CU 50 ML SOL., PERF.	PR	1	1801,600000	911,890000	0,000000

27. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.6: „Transplant pulmonar”, pozițiile 46, 50 și 59 se abrogă.

28. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.6: „Transplant pulmonar”, pozițiile 51, 53, 54, 55, 56, 57 și 58 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„51	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 MG	CAPS.	50 mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
53	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMANIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857
54	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOLE TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
55	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
56	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50 mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
57	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
58	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM SRL	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000

29. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.6: „Transplant pulmonar”, după poziția 146 se adaugă o nouă poziție, poziția 147, cu următorul cuprins:

„147	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE MA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID, DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPII, CE CONTINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000
------	-----------	---------	--------------	----------------------	-----------------------------	----------	--------------------------	-------------------	---	-----	---	-----------	-----------	----------

30. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.7: „Tratamentul stării posttransplant în ambulatoriu a pacienților transplantați”, pozițiile 38, 42 și 51 se abrogă.

31. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.7: „Tratamentul stării posttransplant în ambulatoriu a pacienților transplantați”, pozițiile 43, 45, 46, 47, 48, 49 și 50 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„43	W53942002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL ARENA 50 mg	CAPS.	50 mg	ARENA GROUP — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
45	W51993001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL MEDOCHEMIE 50 mg	CAPS.	50 mg	MEDOCHEMIE ROMÂNIA — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,340857
46	W43596001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOLE TEVA 50 mg	CAPS.	50 mg	TEVA PHARMACEUTICALS — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,454285	1,965714	0,000000
47	W03157001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 50 mg	CAPS.	50 mg	PFIZER EUROPE IMA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	2,225142
48	W44098001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCORIC 50 mg	CAPS.	50mg	TERAPIA — S.A.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. FOLIE PVC- PVDC/AL X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000
49	W42321001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCONAZOL 50 mg	CAPS.	50 mg	SLAVIA PHARM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. AL/PVC X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,726571
50	W08374001	J02AC01	FLUCONAZOLUM	FLUCOVIM 50	CAPS.	50 mg	VIM SPECTRUM — S.R.L.	ROMÂNIA	CUTIE X 1 BLIST. X 7 CAPS.	P-RF	7	1,518857	2,052000	0,728000”

32. În anexa nr. 2, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.7: „Tratamentul stării posttransplant în ambulatoriu a pacienților transplantați”, după poziția 140 se adaugă o nouă poziție, poziția 141, cu următorul cuprins:

„141	W58322002	J02AC01	FLUCONAZOLUM	DIFLUCAN 10 mg/ml	PULB. PT. SUSP. ORALĂ	10 mg/ml	PFIZER EUROPE IMA EEIG	MAREA BRITANIE	CUTIE CU 1 FLAC. DIN PEID. DE CAPACITATE 60 ML, PREVĂZUT CU SISTEM DE ÎNCHIDERE SECURIZAT PENTRU COPIL, CE CONTINE PULB. PENTRU 35 ML SUSP. ORALĂ ȘI O SERINGĂ DIN PP DE 5 ML CU MARCAJ LA FIECARE 0,2 ML	PRF	1	21,880000	29,570000	0,000000”
------	-----------	---------	--------------	----------------------	-----------------------------	----------	---------------------------	-------------------	---	-----	---	-----------	-----------	-----------

33. În anexa nr. 2, la secțiunea P10 „Programul național de suplere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică”, pozițiile 32, 35 și 39 se abrogă.

34. În anexa nr. 4, la secțiunea P1 „Programul național de boli transmisibile” A. „Subprogramul de tratament și monitorizare a persoanelor cu infecție HIV/SIDA și tratamentul postexpunere”, după poziția 2 se adaugă o nouă poziție, poziția 3, cu următorul cuprins:

„3	W64350001	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	FLEBOGAMMA DIF 50 mg/ml	SOL. PERF.	50 mg/ml	INSTITUTO GRIFOLS — S.A.	SPANIA	CUTIE CU 1 FLACON X 100 ML SOLUȚIE PERFUZABILĂ (5G)	S	1	1,159,090000	0,000000	0,000000”
----	-----------	---------	---	----------------------------	---------------	----------	-----------------------------	--------	--	---	---	--------------	----------	-----------

35. În anexa nr. 4, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.5 „Boli neurologice degenerative/inflamator-imune”, punctul „P6.5.1: Tratamentul medicamentos al bolnavilor cu boli neurologice inflamator-imune”, după poziția 2 se adaugă o nouă poziție, poziția 3, cu următorul cuprins:

„3	W64350001	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	FLEBOGAMMA DIF 50 mg/ml	SOL. PERF.	50 mg/ml	INSTITUTO GRIFOLS — S.A.	SPANIA	CUTIE CU 1 FLACON X 100 ML SOLUȚIE PERFUZABILĂ (5G)	S	1	1.159,090000	0,000000	0,000000
----	-----------	---------	---	-------------------------	------------	----------	--------------------------	--------	---	---	---	--------------	----------	----------

36. În anexa nr. 4, la secțiunea P6 „Programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”, subprogramul P6.15 „Sindrom de imunodeficiență primară”, după poziția 2 se adaugă o nouă poziție, poziția 3, cu următorul cuprins:

„3	W64350001	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	FLEBOGAMMA DIF 50 mg/ml	SOL. PERF.	50 mg/ml	INSTITUTO GRIFOLS — S.A.	SPANIA	CUTIE CU 1 FLACON X 100 ML SOLUȚIE PERFUZABILĂ (5G)	S	1	1.159,090000	0,000000	0,000000
----	-----------	---------	---	-------------------------	------------	----------	--------------------------	--------	---	---	---	--------------	----------	----------

37. În anexa nr. 4, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.1: „Transplant medular”, după poziția 2 se adaugă o nouă poziție, poziția 3, cu următorul cuprins:

„3	W64350001	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	FLEBOGAMMA DIF 50 mg/ml	SOL. PERF.	50 mg/ml	INSTITUTO GRIFOLS — S.A.	SPANIA	CUTIE CU 1 FLACON X 100 ML SOLUȚIE PERFUZABILĂ (5G)	S	1	1.159,090000	0,000000	0,000000
----	-----------	---------	---	-------------------------	------------	----------	--------------------------	--------	---	---	---	--------------	----------	----------

38. În anexa nr. 4, la secțiunea P9 „Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană”, subprogramul P9.4: „Transplant renal combinat rinichi și pancreas”, după poziția 2 se adaugă o nouă poziție, poziția 3, cu următorul cuprins:

„3	W64350001	J06BA02	IMUNOGLOBULINĂ NORMALĂ PT. ADM. INTRAVASCULARĂ **	FLEBOGAMMA DIF 50 mg/ml	SOL. PERF.	50 mg/ml	INSTITUTO GRIFOLS — S.A.	SPANIA	CUTIE CU 1 FLACON X 100 ML SOLUȚIE PERFUZABILĂ (5G)	S	1	1.159,090000	0,000000	0,000000
----	-----------	---------	---	-------------------------	------------	----------	--------------------------	--------	---	---	---	--------------	----------	----------

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare începând cu luna iunie 2018.

p. Ministrul sănătății,
Dan Octavian Alexandrescu,
secretar de stat

p. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Răzvan Teohari Vulcănescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 6

din 26 aprilie 2018

Dosar nr. 375/1/2018

Mirela Sorina Popescu — președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Marius Dan Foițoș — judecător la Secția penală

Vasile Horia Șelaru — judecător la Secția penală

Rodica Cosma — judecător la Secția penală

Aurel Gheorghe Ilie — judecător la Secția penală

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Lucia Rog — judecător la Secția penală

Geanina Cristina Arghir — judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 3.320/109/2016 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele delegat al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

Conform art. 276 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat doamna Simona Dănăilă, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 375/1/2018 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, domnul judecător Marius Dan Foițoș, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, la dosar nefiind depuse puncte de vedere din partea acestora privind chestiunea de drept supusă judecării.

În continuare, magistratul-asistent a arătat că la dosar au transmis puncte de vedere curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara, instanțele arondate acestora și Direcția legislație, studii, documentare și informare juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La data de 21 martie 2018, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus Adresa

nr. 341/C/410/III-5/2018 prin care a comunicat că, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat doamnei procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezlegării.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea sesizării, ca inadmisibilă, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute cumulativ de art. 475 din Codul de procedură penală.

A arătat că sesizarea urmărește deslușirea împrejurării *dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicate dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968*, text ce a fost declarat neconstituțional prin Decizia nr. 573 din 3 mai 2011 a Curții Constituționale, care din perspectiva art. 5 alin. (2) din noul Cod penal este susceptibil a fi aplicat, în măsura în care este vorba de infracțiuni săvârșite în perioada de timp în care aceste dispoziții legale erau în vigoare.

A mai susținut că procedura reglementată de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală vizează interpretarea legii, demersul având ca premisă existența unei norme susceptibile a fi interpretate.

Or, pentru calificarea unei infracțiuni particulare ca aparținând sau nu unei anumite categorii de infracțiuni, respectiv dacă este o infracțiune economică, ar fi fost necesar ca legiuitorul să fi indicat anumite criterii distinctive comune care să diferențieze aceste infracțiuni economice de alt gen de infracțiuni sau să fi stabilit criterii în baza cărora să se poată identifica trăsături comune din perspectiva obiectului juridic special sau general al infracțiunii sau din perspectiva valorilor sociale ocrotite.

În opinia reprezentantului Ministerului Public, în lipsa unei definiții legale a infracțiunii economice, dar și în lipsa oricărei calificări în dispozițiile penale și extrapenale a unei fapte concrete ca fiind o infracțiune economică, față de care completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală să se raporteze, acest demers este inadmisibil, instanța neputând da curs unei astfel de sesizări.

Concluzionând, reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea sesizării, ca inadmisibilă, deoarece, în lipsa unei definiții legale sau a unor criterii obiective stabilite de legiuitor, instanța supremă nu are repere în funcție de care să facă o astfel de interpretare.

Pe fondul cauzei a arătat că atât jurisprudența, cât și doctrina au încercat să definească noțiunea de infracțiune economică, stabilind că este o faptă prin care se aduce atingere regimului legal privind desfășurarea unor activități economice, valoarea socială ocrotită este economia națională, iar obiectul juridic general vizează relațiile sociale privitoare la existența și dezvoltarea economiei naționale.

Astfel, elementul comun este protejarea relațiilor sociale ce au loc în interiorul economiei naționale și, comparând această definiție cu reglementarea infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, reiese că aceasta din urmă protejează relațiile economice europene, ocrotind interesele financiare ale Uniunii Europene, ceea ce depășește cadrul național, fiind vorba de un organism supranațional.

A mai evidențiat că nu se verifică nici existența unui prejudiciu, condițiile de tipicitate ale infracțiunii fiind îndeplinite și în lipsa acestuia, fiind suficient ca persoana în cauză să fi obținut pe nedrept fonduri europene. În raport cu aceste criterii se poate trage concluzia că infracțiunea prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție nu este o infracțiune economică.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterea închisă, reținându-se dosarul în pronunțare asupra sesizării formulate.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin încheierea de ședință din data de 4 decembrie 2017 pronunțată în Dosarul nr. 3.320/109/2016, **Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie** a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept:

— dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968.

II. Expunerea succintă a cauzei ce formează obiectul Dosarului nr. 3.320/109/2016 al Curții de Apel Pitești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie

Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a fost investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelurilor declarate de inculpații M. I. C., R. F. și de partea civilă Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale/Agentia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură împotriva Sentinței penale nr. 235 din data de 15.05.2017 pronunțate de Tribunalul Argeș în Dosarul nr. 3.320/109/2016.

Prin sentința penală sus-menționată s-a dispus, printre altele, în temeiul art. 386 din Codul de procedură penală, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, cu referire la Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale, schimbarea, din oficiu, a încadrării juridice a faptelor pentru care a fost trimisă în judecată inculpata M. I. C. din infracțiunile prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 5 din Codul penal și art. 32 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, ambele cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal în infracțiunile prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și art. 20 din Codul penal din 1968 raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, ambele cu aplicarea art. 33 lit. a) din Codul penal din 1968.

S-a respins ca nefondată cererea de schimbare a încadrării juridice formulată de inculpata M. I. C., prin apărător ales, din infracțiunile prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 5 din Codul penal și art. 32 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de

corupție, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, ambele cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal, în infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1968.

În temeiul art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 5 din Codul penal, a fost condamnată inculpata M.I.C. la pedeapsa principală de 2 ani închisoare și i s-au interzis acesteia drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, pe o durată de 1 an, ca pedeapsă complementară, pentru săvârșirea infracțiunii de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei.

În baza art. 71 alin. 1 și 2 din Codul penal din 1968 i s-au interzis inculpatei drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, ca pedeapsă accesorie pe durata executării pedepsei principale.

În temeiul art. 20 din Codul penal din 1968 raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 5 din Codul penal a fost condamnată inculpata M.I.C. la pedeapsa principală de 1 an închisoare și i s-au interzis acesteia drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, pe o durată de 1 an, ca pedeapsă complementară, pentru săvârșirea infracțiunii de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, în forma tentativei.

În baza art. 71 alin. 1 și 2 din Codul penal din 1968, i s-au interzis inculpatei drepturile prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, ca pedeapsă accesorie pe durata executării pedepsei principale.

În temeiul art. 33 lit. a), art. 34 lit. b), art. 35 alin. 1 din Codul penal din 1968, s-au contopit pedepsele aplicate în cauză, urmând ca inculpata M.I.C. să execute pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare, ca pedeapsă principală, și i s-au interzis inculpatei drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, pe o durată de 1 an, ca pedeapsă complementară.

În baza art. 71 alin. 1 și 2 din Codul penal din 1968, i s-au interzis inculpatei drepturile prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, ca pedeapsă accesorie pe durata executării pedepsei principale.

În baza art. 81 din Codul penal din 1968 s-a suspendat condiționat executarea pedepsei principale.

În baza art. 82 din Codul penal din 1968, s-a stabilit un termen de încercare de 4 ani.

I s-au pus în vedere inculpatei M.I.C. dispozițiile art. 83 din Codul penal din 1968.

În baza art. 71 alin. 5 din Codul penal din 1968, s-a suspendat executarea pedepsei accesorii pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei principale.

În temeiul art. 386 din Codul de procedură penală, cu aplicarea art. 5 din Codul penal cu referire la Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, s-a schimbat, din oficiu, încadrarea juridică a faptei pentru care a fost trimis în judecată inculpatul R. F. din infracțiunea prevăzută de art. 47 din Codul penal raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție cu aplicarea art. 5 din Codul penal în infracțiunea prevăzută de

art. 25 din Codul penal din 1968 raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În temeiul art. 25 din Codul penal din 1968 raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție cu referire la art. 5 din Codul penal, a fost condamnat inculpatul R. F. la pedeapsa principală de 3 ani închisoare și i s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, pe o durată de 1 an, ca pedeapsă complementară, pentru săvârșirea infracțiunii de instigare la folosirea sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei.

În baza art. 71 alin. 1 și 2 din Codul penal din 1968, i s-au interzis inculpatului R. F. drepturile prevăzute de art. 64 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal din 1968, ca pedeapsă accesorie pe durata executării pedepsei principale.

În baza art. 81 din Codul penal din 1968 s-a suspendat condiționat executarea pedepsei principale.

În baza art. 82 din Codul penal din 1968, s-a stabilit un termen de încercare de 5 ani.

I s-au pus în vedere inculpatului R. F. dispozițiile art. 83 din Codul penal din 1968.

În baza art. 71 alin. 5 din Codul penal din 1968, s-a suspendat executarea pedepsei accesorii pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei principale.

În temeiul art. 19, art. 397 din Codul de procedură penală raportat la art. 998 și următoarele din Codul civil din 1864, s-a respins, ca nefondată, acțiunea civilă formulată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, constatând că inculpata M. I. C. a achitat integral prejudiciul pe care l-a cauzat, în cuantum de 19.892,48 lei.

În baza art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală s-a dispus ridicarea măsurii sechestrului asigurător aplicată prin Ordonanța nr. 91/P/2015 emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Pitești, instituit până la concurența sumei de 19.892,48 lei, asupra bunurilor mobile și imobile aparținând inculpatei M.I.C. (vol. 1 dup., fil. 239—241).

În baza art. 274 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală a fost obligat fiecare dintre inculpații M. I. C. și R.F., la plata sumei de câte 3.200 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Împotriva acestei sentințe au formulat apel inculpații M.I.C. și R. F., dar și partea civilă, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale — Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

La termenul din data de 27 noiembrie 2017, apelanta inculpată, M. I. C., prin apărător, a sesizat instanța cu două cereri: una de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, iar cealaltă, de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Referitor la cererea privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a apreciat că se impune sesizarea instanței supreme pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept *dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968.*

Instanța a amânat pronunțarea asupra cererilor la data de 4 decembrie 2017.

Prin Încheierea din data de 4 decembrie 2017 instanța de apel a admis cererea privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulată de inculpata M.I.C.

În baza art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală a suspendat judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept puse în discuție.

Punctul de vedere al reprezentantului Ministerului Public

Reprezentantul Ministerului Public a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, având în vedere că prezenta cauză se află în cursul judecării, în fața instanței de apel, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, însă nu este cazul unei chestiuni de drept a cărei lămurire este necesară curții de apel printr-o astfel de procedură.

A mai susținut că textul invocat, art. 741 din Codul penal din 1968, face trimitere la infracțiunile expres și limitativ prevăzute în conținutul său și nu poate fi extins la alte infracțiuni, existând hotărâri pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la aceste chestiuni de drept, practică în acest sens fiind depusă la instanța de fond.

Pentru toate aceste motive, a apreciat că nu este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru o astfel de situație.

Punctul de vedere al completului de judecată

Instanța de trimitere a constatat că cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept puse în discuție este admisibilă, deoarece sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, iar în acest sens a avut în vedere că o astfel de sesizare se realizează în cursul judecării cauzei, Curtea de Apel Pitești fiind investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, sesizarea are ca obiect o problemă de drept substanțial, instanța supremă urmând să stabilească dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție poate fi încadrată în enumerarea prevăzută de art. 741 alin. 1 din Codul penal din 1968, între chestiunea de drept supusă analizei și soluționarea pe fond a cauzei există o strânsă legătură, având în vedere faptul că inculpata a achitat prejudiciul reținut în actul de sesizare și a solicitat încetarea procesului penal, deoarece există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege, asupra problemei de drept care formează obiectul sesizării și Înalta Curte nu s-a mai pronunțat anterior asupra chestiunii supuse dezbaterii printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii.

Cu privire la obiectul propriu-zis al sesizării, și anume chestiunea de drept efectivă la care urmează a da dezlegare instanța supremă, a rectificat cele reclamate în cerere de inculpată, și anume dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968, având în vedere, pe de o parte, principalele apărări formulate de inculpată pe parcursul judecării cauzei în conținutul căreia a făcut referire la posibila încadrare a infracțiunii imputate în rândul infracțiunilor economice, iar pe de altă parte, având în vedere că doar această categorie de infracțiuni se pretează la o extindere a aplicabilității art. 74¹ din Codul penal anterior dincolo de incriminările luate în considerare de acest text, aflate în partea specială a acestui act normativ, actualmente abrogat, dată fiind formularea pe care instanța a apreciat-o restrictivă, „prevăzute în prezentul cod”.

În legătură cu problema dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este o infracțiune economică, a constatat că acest concept este lipsit de o definiție clară în legislația noastră, aspect subliniat și de Curtea Constituțională care, în Decizia nr. 573 din 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011), a arătat că nu se desprinde cu suficientă claritate

și precizie care pot fi acele „unor infracțiuni economice prevăzute în legi speciale”, putându-se ajunge la o înțelegere deficitară a conceptului de infracțiuni economice, acesta fiind unul din principalele motive pentru care textul a fost declarat neconstituțional. În acest sens a mai arătat că în literatura juridică s-a încercat o definiție a infracțiunilor economice, ca parte a unei ramuri de drept numite drept penal al afacerilor, în funcție de criteriul întreprinderii, iar aici s-a considerat că ar trebui să se aibă în vedere, în ceea ce privește subiectul activ, principalele forme de asociere permise de lege care au ca scop atingerea unor obiective economice și răspunderea organelor de conducere din cadrul acestor organizații.

Pe de altă parte, dincolo de încercările de definiție a acestui concept, completul a apreciat, chiar din motivarea Deciziei Curții Constituționale nr. 573 din 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011), că instanța de contencios constituțional privește (sau cel puțin privea) cu reticență extinderea acestui concept la incriminări de genul celei puse în discuție, din moment ce în chiar conținutul motivării se menționa explicit că se poate ajunge la o înțelegere deficitară a conceptului de infracțiuni economice (cum ar fi, de pildă, infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene ori infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție).

A mai reținut că, în jurisprudență, soluțiile vizavi de chestiunea de drept pusă în discuție sunt diferite, după cum o arată și deciziile prezentate de inculpată, în cadrul Curții de Apel Pitești practica constantă fiind în sensul că dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968 nu sunt aplicabile infracțiunii prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

De asemenea, completul de judecată a apreciat că infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție nu poate fi considerată a fi o infracțiune economică, dat fiind, pe de o parte, obiectul juridic special al acestei infracțiuni, și anume relațiile sociale de natură patrimonială a căror existență și dezvoltare sunt condiționate de buna gestionare a resurselor din bugetele Comunităților Europene, iar pe de altă parte, categoria de raporturi juridice care se stabilesc între subiectul activ și entitățile administrative care se interpun între acțiunile acestuia și deblocarea resurselor solicitate. Aceste relații juridice nu angajează doi agenți economici, aflați pe poziție de egalitate juridică, ci poartă mai degrabă amprenta unor raporturi juridice ce implică un factor de putere, specific dreptului administrativ, iar gravitatea unui astfel de ilicit este apreciată de legiuitor, în primul rând, în funcție de perturbarea unor astfel de raporturi și doar în mod subiacent, în funcție de prejudiciul suferit.

A considerat totuși că o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 477 din Codul de procedură penală, ar înlătura controversese stârnite de o incriminare apreciată ca fiind deficitară și incompletă chiar de către Curtea Constituțională și ar da o dezlegare al cărei efect se va impune erga omnes, intervenția instanței supreme pe această cale fiind cu atât mai justificată cu cât este vorba de un text al unui act normativ abrogat și asupra căruia nu se mai poate interveni pe cale legislativă, ci doar pe cale jurisprudențială.

III. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și de instanțele de judecată arondate

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție **curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Timișoara și Târgu Mureș** care,

după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale onora dintre instanțele arondate.

În urma consultării instanțelor de judecată s-au evidențiat două opinii.

Într-o primă opinie, s-a apreciat că infracțiunea împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene, prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, nu este enumerată între infracțiunile de prejudiciu de la teza I a art. 74¹ din Codul penal din 1968 și nici nu reprezintă strict o infracțiune economică prevăzută de legi speciale, având în vedere relațiile sociale de natură patrimonială protejate și raporturile juridice stabilite, care sunt speciale, și nu între doi agenți economici, profesioniști în sensul noului Cod civil.

În același sens s-a mai invocat obiectul juridic special al infracțiunii, și anume relațiile sociale de natură patrimonială a căror existență și dezvoltare sunt condiționate de buna gestionare a resurselor din bugetele Comunităților Europene, pe de o parte, iar pe de altă parte, categoria de raporturi juridice care se stabilesc între subiectul activ și entitățile administrative care se interpun între acțiunile acestuia și deblocarea resurselor solicitate, aceste relații juridice neangajând doi agenți economici aflați pe poziție de egalitate juridică, ci poartă amprenta unor raporturi juridice ce implică un factor de putere, specific dreptului administrativ, iar gravitatea unui astfel de ilicit este apreciată de legiuitor în funcție de perturbarea unor astfel de raporturi și doar în mod subadiacent, în funcție de prejudiciul suferit.

În acest sens au opinat curțile de apel: Bacău, Craiova, Brașov, Curtea de Apel București, Secția a II-a penală și Iași, tribunalele: Bacău, București și judecătoriile arondate, Călărași, Ialomița, Teleorman, Brașov, Maramureș, Tulcea, Vrancea și Prahova, precum și judecătoriile: Bacău, Moinești, Urziceni, Alexandria și Sinaia.

Într-o a doua opinie, s-a considerat că infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968, având în vedere urmarea produsă, respectiv prejudicierea intereselor financiare ale Uniunii Europene.

S-a susținut că fapta are natură patrimonială și este o infracțiune de rezultat, iar sumele de bani sunt acordate pentru desfășurarea unei activități comerciale.

Relațiile derulate sunt specifice unor agenți economici și se bazează pe buna-credință și loialitatea partenerilor implicați.

În acest sens au opinat curțile de apel: Cluj, București, Secția I penală, Ploiești, Suceava, Timișoara și majoritatea judecătorilor Curții de Apel Galați, tribunalele: Giurgiu, Bihor, Caraș-Severin, Arad, precum și judecătoriile: Sector 6 București, Bolintin-Vale, Zalău, Reghin, Harghita.

S-a identificat jurisprudență la nivelul curților de apel Alba Iulia, Brașov, București și Ploiești.

Nu au formulat puncte de vedere: curțile de apel Alba Iulia, Constanța, Oradea, Târgu Mureș, Judecătoria Buhuși, Judecătoria Podu Turcului, Tribunalul Sălaj, Curtea de Apel Oradea, Tribunalul Satu Mare.

IV. Jurisprudența națională în materie

Instanțele la care au fost identificare hotărâri judecătorești în această materie sunt Curtea de Apel Alba Iulia și una dintre instanțele arondate, respectiv Tribunalul Sibiu, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București și una dintre instanțele arondate, respectiv Tribunalul Teleorman, Curtea de Apel Craiova și una dintre instanțele arondate, respectiv Tribunalul Olt, Curtea de Apel Ploiești și una dintre instanțele arondate, respectiv Tribunalul Prahova.

Hotărârile au fost pronunțate în conformitate cu punctele de vedere exprimate de curțile de apel și de instanțele de judecată arondate, menționate anterior la pct. III.

V. **Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

Nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept supusă dezlegării.

VI. **Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene**

Nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept supusă dezlegării.

VII. **Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale**

Au fost identificate următoarele decizii ale Curții Constituționale:

— prin Decizia nr. 573 din 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011) Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968 sunt neconstituționale.

— prin Decizia nr. 897 din 17 decembrie 2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 228 din data de 28 martie 2016) Curtea Constituțională s-a referit, în considerente, la paragraful 23, la aspectul că art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție reglementează una dintre modalitățile de săvârșire a infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene și a fost instituit de legiuitor în vederea ocrotirii relațiilor sociale referitoare la încrederea publică în folosirea sau prezentarea de documente necesare obținerii de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene.

VIII. **Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Din categoria deciziilor în interesul legii trebuie menționată Decizia nr. 4 din 4 aprilie 2016 pronunțată în Dosarul nr. 2/2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 2 iunie 2016 prin care Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și art. 215 alin. 1, 2 și 3 din Codul penal anterior, respectiv art. 244 alin. (1) și (2) și art. 306 din Codul penal, a stabilit că fapta de a folosi, în cadrul autorității contractante, printr-o acțiune a autorului, documente ori declarații inexacte, ce a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri din bugetul național întrunește elementele constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă.

În ceea ce privește deciziile de speță, au fost identificate hotărâri pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală în calea de atac a recursului (Decizia nr. 3.301 din data de 16 octombrie 2012 pronunțată în Dosarul nr. 6.365/120/2010, Decizia penală nr. 4.144 din data de 6 decembrie 2011 pronunțată în Dosarul nr. 19.221/63/2010, Decizia penală nr. 4.202 din data de 19 decembrie 2012 pronunțată în Dosarul nr. 17.139/3/2011 și Decizia nr. 3.752 din data de 16 noiembrie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 6.199/95/2011), hotărâri pronunțate în calea de atac a apelului (Decizia penală nr. 303/A din data de 2 octombrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 595/43/2015, și Decizia penală nr. 2.080 din data de 19 iunie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 17.136/3/2016), precum și o decizie pronunțată în calea extraordinară de atac a recursului în casație (Decizia penală nr. 507/RC din data de 22 noiembrie 2012 pronunțată în Dosarul nr. 6.199/95/2011).

IX. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a specialiștilor din domeniul juridic cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, care nu au înaintat la dosarul cauzei puncte de vedere.

X. **Punctul de vedere exprimat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară**

La data de 21 martie 2018, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus concluzii privind rezolvarea de principiu a chestiunii de drept supuse dezlegării, iar prin Adresa nr. 341/C/410/III-5/2018 din data de 21 martie 2018 a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept supusă dezlegării.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că nu este îndeplinită condiția ca întrebarea adresată instanței supreme să constituie o problemă de drept, iar rezolvarea ce se solicită a fi dată de către Înalta Curte de Casație și Justiție să fie una de principiu.

Parchetul a apreciat, în esență, că excedează competenței instanței supreme să identifice trăsăturile distinctive pe care o faptă trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi calificată drept infracțiune economică, consecutiv acestui demers putându-se verifica dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este ori nu o infracțiune economică.

În acest sens a arătat că, deși este scos din ordinea juridică, în urma constatării ca neconstituțional prin Decizia nr. 573 din 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011), art. 74¹ alin. (1) din Codul penal va continua să se aplice și ulterior publicării în Monitorul Oficial a sus-amintitei decizii în cazul infracțiunilor comise în timpul cât textul legal s-a aflat în vigoare, ca efect al dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Codul penal. Așa fiind, cum faptele deduse judecării instanței de trimitere au fost comise în perioada 2007—2008, ca lege penală mai favorabilă, art. 74¹ din Codul penal ar putea fi aplicabil, în pofida constatării neconstituționalității sale.

S-a mai susținut că în decizia instanței de contencios constituțional se reține că, din redactarea art. 74¹ alin. 1 din Codul penal din 1968 „nu se desprinde cu suficientă claritate și precizie care pot fi acele «unor infracțiuni economice prevăzute în legi speciale», putându-se ajunge la o înțelegere deficitară a conceptului de infracțiuni economice (cum ar fi, de pildă, infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene ori infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție)”, din cele reținute desprinzându-se poziția Curții Constituționale cu privire la cel puțin două aspecte: pe de o parte, sintagma «unor infracțiuni economice prevăzute în legi speciale» este neclară și imprecisă, neputându-se determina care sunt infracțiunile economice cărora le este aplicabil textul, iar pe de altă parte, infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene ar putea fi greșit incluse în categoria infracțiunilor economice prevăzute în legi speciale.

De asemenea, că cele de mai sus justifică susținerea că problema de drept a cărei dezlegare i se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost deja lămurită de Curtea Constituțională.

S-a mai susținut că, deși dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală nu indică printru condițiile de admisibilitate a sesizării și inexistența unei decizii a Curții Constituționale cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită, este totuși neîndoielnic că deciziile instanței de contencios constituțional sunt obligatorii și pentru instanța supremă, câtă

vreme art. 147 alin. (4) din Constituție nu prevede norme derogatorii de la acest caracter.

Ministerul Public a considerat că, prealabil examinării condițiilor de admisibilitate reglementate în art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție are a verifica dacă demersul judiciar ce i se solicită se circumscrie competenței sale funcționale, astfel cum este aceasta prevăzută în art. 18 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, și anume asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii de către celelalte instanțe judecătorești. Sintagma „interpretarea legii” pornește de la premisa existenței unei norme, chiar neclară sau susceptibilă de varii interpretări, deoarece în cauza ce formează obiectul prezentei dezlegări se solicită instanței supreme să lămurească dacă o infracțiune tip aparține unei categorii de infracțiuni, cea a infracțiunilor economice.

A opinat că pentru a răspunde acestei întrebări este necesar să existe fie o definiție legală a infracțiunii economice sau măcar să fie stabilite trăsăturile, elementele distinctive pe care o faptă trebuie să le îndeplinească pentru a fi calificată ca infracțiune economică, fie o enumerare a infracțiunilor care intră în această categorie, aceste demersuri căzând în sarcina legiuitorului și excedând competenței judecătorului, care nu stabilește criteriile după care o infracțiune intră într-o categorie sau alta, nu definește infracțiuni și nu creează dispoziții legale. Judecătorul interpretează și aplică norma juridică. Cel care o creează este legiuitorul, care trebuie să indice acele criterii distinctive comune care le diferențiază de alte infracțiuni (cele contra patrimoniului, de serviciu etc.) și totodată le unește între ele (obiectul juridic special, prejudiciul etc.). În lipsa nu doar a unei definiții legale a infracțiunii economice, ci și a inexistenței în întreaga legislație penală și extrapenală a calificării explicite a unei fapte ca fiind infracțiune economică, demersului solicitat instanței supreme nu i se poate da curs fără ca prin aceasta instanța supremă să își încalce funcția de jurisdicție. Astfel cum s-a reținut și în decizia Curții Constituționale mai sus menționată, interpretările jurisprudențiale nu pot fi decât subiective și arbitrare.

XI. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informare juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Direcția legislație, studii, documentare și informare juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a opinat că includerea infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție în sfera „infracțiunilor economice prevăzute în legi speciale” și aplicarea dispozițiilor art. 74¹ din Codul penal anterior în cazul acestei infracțiuni ar contraveni dispozițiilor Deciziei nr. 573 din data de 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011).

Prin decizia mai sus menționată Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968 sunt neconstituționale ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate, deoarece din redactarea articolului anterior menționat nu se desprinde cu suficientă claritate și precizie care sunt acele infracțiuni economice prevăzute în legi speciale, putându-se ajunge la o înțelegere deficitară a conceptului de infracțiuni economice (ca, de exemplu, infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene ori infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție).

Ca atare, a susținut că prin considerentele deciziei antementionate, Curtea Constituțională a exclus infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (în prezent, infracțiuni

împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene) din sfera infracțiunilor economice prevăzute în legi speciale la care se referă art. 74 alin. 1 din Codul penal din 1968, considerând că includerea acestei categorii de infracțiuni în sfera „infracțiunilor economice prevăzute în legi speciale” reprezintă o înțelegere deficitară a conceptului de infracțiuni economice.

XII. Dispozițiile legale incidente

Codul penal din 1968 — Art. 74¹ alin. 1

„În cazul săvârșirii infracțiunilor de gestiune frauduloasă, înșelăciune, delapidare, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, abuz în serviciu contra intereselor publice, abuz în serviciu în formă calificată și neglijență în serviciu, prevăzute în prezentul cod, ori a unor infracțiuni economice prevăzute în legi speciale, prin care s-a pricinuit o pagubă, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la soluționarea cauzei în primă instanță, învinuitul sau inculpatul acoperă integral prejudiciul cauzat, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate.”

Codul penal — Art. 5

„Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei

(1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.”

Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție — Art. 18¹ alin. (1) (forma în vigoare la data faptelor)

„(1) Folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.”

Art. 18¹ alin. (1) (forma în vigoare în prezent):

„Folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.”

Convenția pentru protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene — Art. 1

„(1) În sensul prezentei convenții, constituie fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților Europene:

a) în materie de cheltuieli, orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la:

— folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, inexacte sau incomplete care au ca efect perceperea sau reținerea pe nedrept a unor fonduri care provin din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele gestionate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;

— necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice, având același efect;

— deturnarea acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial, având același efect;

b) în materie de venituri, orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la:

— folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, inexacte sau incomplete, care au ca efect diminuarea ilegală a resurselor bugetului general al Comunităților Europene

sau ale bugetelor gestionate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;

— necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice, având același efect;

— deturnarea unui avantaj obținut în mod legal, având același efect.

(2) Sub rezerva articolului 2 alineatul (2), fiecare stat membru ia măsurile necesare și adecvate pentru a transpune în dreptul penal intern dispozițiile alineatului (1) astfel încât comportamentele menționate să fie sancționate ca fapte penale.

(3) Sub rezerva articolului 2 alineatul (2), fiecare stat membru ia, de asemenea, măsurile necesare pentru a se asigura că întocmirea sau furnizarea cu intenție a declarațiilor sau documentelor false, inexacte sau incomplete care au efectul menționat la alineatul (1) constituie fapte penale în cazul în care ele nu sunt pedepsite deja ca infracțiuni principale sau complicitate, instigare sau tentativă de fraudă astfel cum este definită la alineatul (1).

(4) Caracterul intenționat al unei acțiuni sau al unei omisiuni dintre cele menționate la alineatele (1) și (3) poate decurge din împrejurări de fapt obiective.”

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.828/2006 — Art. 27 lit. c
„Pentru scopurile acestei secțiuni, se vor aplica următoarele definiții:

c) «suspectare de fraudă» se referă la o neregulă ce duce la inițierea de demersuri administrative sau juridice la nivel național, pentru a stabili caracterul intenționat al comportamentului, în special existența fraudei, așa cum se menționează la punctul (a) al articolului 1 (1) din Convenția redactată pe baza articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, pentru protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene.”

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale, aferente acestora, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 30 iunie 2011 — Art. 2 alin. (1) lit. b) c) și d)

„(1) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

b) fraudă — infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, incriminată de Codul penal ori de alte legi speciale;

c) *fonduri europene* — sumele provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată României din bugetul general al Uniunii Europene și/sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei;

d) *fonduri publice naționale aferente fondurilor europene* — sumele provenite din bugetul general consolidat, utilizate pentru: asigurarea cofinanțării, plata prefinanțării, înlocuirea fondurilor europene în situația indisponibilității/sistării temporare a plății acestor fonduri, completarea fondurilor europene în vederea finalizării proiectelor, precum și alte categorii de cheltuieli legal reglementate în acest scop.”

XIII. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Opinia judecătorului-raportor este în sensul că sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie este admisibilă.

Pe fondul sesizării a apreciat că în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 573 din 3 mai 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011) se reține că din redactarea dispozițiilor art. 74¹ din Codul penal din 1968 nu se desprinde cu suficientă claritate și precizie care ar putea fi infracțiunile economice prevăzute în legi speciale, putându-se ajunge la o înțelegere deficitară a conceptului de

infracțiuni economice, fiind menționate în acest sens infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene ori infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În acest caz instanța de contencios constituțional, prin considerentele deciziei, a stabilit faptul că textul este declarat neconstituțional, inclusiv datorită faptului că s-ar putea interpreta, în mod greșit, în sensul aplicării lui și în cazul infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene.

Judecătorul-raportor a apreciat faptul că nu există posibilitatea respingerii, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de către Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în condițiile în care dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală fac posibilă respingerea, ca inadmisibilă, a unei întrebări prealabile, doar atunci când chestiunea de drept a primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o decizie de recurs în interesul legii, nefiind menționată situația în care chestiunea de drept a primit rezolvarea printr-o decizie a Curții Constituționale.

În aceste condiții a apreciat că sesizarea Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, formulată în Dosarul nr. 3.320/109/2016, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: „dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968, este admisibilă, urmând să se stabilească faptul că infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 nu este o infracțiune economică, în acest caz nefiind aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968”.

XIV. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de către Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

Pentru a realiza unificarea practicii judiciare, legiuitorul a instituit în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționarea sesizărilor din partea instanțelor de judecată, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Astfel, se constată că pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în cursul judecății în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de textul de lege anterior menționat, existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii și soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

În speță, se constată că este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Pitești fiind investită în Dosarul nr. 3.320/109/2016 cu soluționarea apelurilor declarate de inculpații M. I. C., R. F. și de partea civilă Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale/Agentia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură împotriva Sentinței penale nr. 235 din data de 15.05.2017 pronunțate de Tribunalul Argeș în Dosarul nr. 3.320/109/2016.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală constată însă că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate, referitoare la existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Astfel, prin sesizarea formulată Curtea de Apel Pitești solicită lămurirea naturii infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Prin Decizia nr. 4 din 4 aprilie 2016 pronunțată în Dosarul nr. 2/2016 — publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 2 iunie 2016, Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit că fapta de a folosi, în cadrul autorității contractante, printr-o acțiune a autorului, documente ori declarații inexacte, ce a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri din bugetul național întrunește elementele

constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă.

În considerentele deciziei anterior menționate, la pct. 31 se statuează că „din modul de incriminare a faptei de obținere pe nedrept de fonduri europene rezultă că această faptă penală reprezintă o formă atipică a infracțiunii de înșelăciune”. De asemenea, la pct. 39 se apreciază că „din perspectiva conținutului său constitutiv, infracțiunea prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 implică, în esență, o inducere în eroare a autorităților contractante, prin folosirea unor înscrisuri inexacte sau false, reprezentând, prin urmare, o formă specială de fraudă regăsită în domeniul accesării fondurilor comunitare, ce nu ar putea fi reținută simultan cu incriminarea generală prevăzută de art. 215 din Codul penal din 1969”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală constată că prin decizia menționată mai sus Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit natura juridică a infracțiunii prevăzute de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În consecință, întrucât s-a dat o dezlegare de drept cu privire la natura infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, Înalta Curte de Casație și Justiție consideră că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate anterior analizată. Această constatare face inutilă analiza celeilalte condiții de admisibilitate, respectiv legătura dintre chestiunea de drept invocată și soluționarea pe fond a cauzei.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de **Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie** în Dosarul nr. 3.320/109/2016, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: „dacă infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 este o infracțiune economică de natură a-i fi aplicabile dispozițiile art. 74¹ din Codul penal din 1968”.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CU DELEGAȚIE AL SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI
CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Simona Dănăilă

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

